

DE

1942 – TRIDESET LET – 1972

DELAVSKA ENOTNOST

25. MARCA 1972 – ŠT. 12 – L. XXIX

M Mercator **461** PRODAJALN

I. KONFERENCA NOVOGORIŠKIH SINDIKATOV

Večji bo dohodek, lažja bo delitev

Naraščajoče potrebe kolektivne in družbene porabe lahko zadovolji samo povečani dohodek delovnih organizacij

Dobro izdelan osnutek akcijskega programa, tehten uvodni referat njegovega predsednika Jožeta Šušmelja ter vsestranska razprava, v kateri je sodelovalo dvajset govornikov – to so osnovne značilnosti prve konference novogoriških sindikatov, ki je bila minuli petek. Dala je jasno podobo sindikalne problematike v tej občini, hkrati pa tudi točno usmeritev razreševanja najbolj perečih vprašanj.

Razmere, v katerih delajo novogoriški sindikati, lahko vsaj v grobem opredelijo naslednji podatki: Nova gorica se je po gospodarski razvitosti dvignila med deset najbolj razvitih slovenskih občin; lani je njenih 18.000 zaposlenih doseglo 2,5 milijarde dinarjev celotnega dohodka, približno 600 milijonov dinarjev dohodka, 250 milijonov bruto akumulacije, povprečni osebni dohodek pa so presegli 1700 dinarjev. Nobena delovna organizacija ni zaključila poslovnega leta z izgubo, manj kot 1000 din mesečno pa je zaslužilo le minimalno število delavcev. Novogoričani trdijo, da jim delavcev že primanjkuje in da jim to zavira razvoj. Cokla nadaljnjemu razvoju je tudi občuten primankljaj objektov družbenega standarda; razen nove bolnišnice nujno potrebujejo še novo osnovno šolo, več otroških

(Nadaljevanje na 2. strani)

HOTEL SABOTIN
NOVA GORICA, telefon 21-079

Novo preurejen in razširjen hotel s sodobno opremljeno kavarno, bifejem, restavracijo, banketno sobo za zaključeno družbo, s 120 ležišči v 72 sobah, vse sobe s tuši in WC.

Ples vsako soboto in ob praznikih. – Prvovrstno pripravljene jedi in razne specialitete. – Dobra domača kapljica.

SE PRIPOROČAMO!

II. KONFERENCA ZSJ

Stabilizirati gmotni položaj delavcev!

Delavski razred potrebuje takšen sindikat, ki bo sposoben skupaj z njim izvesti revolucionarno preobrazbo naše družbe

S sprejetjem stališč o vlogi sindikatov v našem samoupravnem družbeno-političnem in gospodarskem sistemu in s pozdravnim pismom tovarišu Titu je bila v sredo v Beogradu po dvodnevem zasedanju zaključena II. konferenca ZSJ. Udeležilo se je blizu 400 delegatov, kot gostje pa predstavniki predsedstva SFRJ, predsedstva ZKJ, zvezne skupščine, ZIS in družbeno-političnih organizacij. V

razpravi je sodelovalo več kot 50 delegatov; stališča slovenskih sindikatov do problematike, ki jo je obravnavala konferenca, so pojasnili Igor Ponikvar, Stjepan Šaubert, Vikgor Markovič, Rudi Bregar, Stane Uhan, Franc Kobentar in Vilka KOvač, pismeni razpravi pa sta oddala Jože Globačnik in Janez Tršan.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Predsednik Tito II. konferenci ZSJ

Dragi tovariši, ker se ne morem udeležiti druge konference Zveze sindikatov Jugoslavije, pošiljam vsem udeležencem tovariške pozdrave in najbolj iskrene želje za uspešno delo.

V socialističnem samoupravljanju delavci potrebujejo moderen demokratski in nenehno dejaven sindikat. In prav je, da se ZSJ vse bolj zavzema za uresničevanje osnovnih nalog v zvezi z vlogo in položajem delavskega razreda, zlasti tistih, ki so bile soglasno sprejete na drugem kongresu samoupravljavcev.

Prepričan sem, da se boste na konferenci še bolj stvarno domenili o poteh in nadaljnjem razvoju sindikatov, zlasti o dejavnosti osnovnih sindikalnih organizacij. Sindikati bi se morali odločneje, bolj borbeno in z vso odgovornostjo usmeriti k hitrejšemu reševanju tistih vprašanj, ki omogočajo, da delavci v resnici odločajo o uspehih svojega dela. Zlasti je pomembno, da vaša organizacija nenehno deluje in da kar največ prispeva k uresničevanju ustavnih dopolnil, zlasti XXI., XXII. in XXXIII. Pri tem bi se morali sindikati posebej zavzemati za ustanovitev temeljnih organizacij združenega dela, za socialno stabilnost in varnost delavcev ter njihovo pravico, da razpo-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ob izviru tekočega železa v Železarni Štore

Foto: A. Agnić

TOKRAT PRVIČ!

Na zadnji strani današnje številke vse o prvem kolu nagradne igre in vse o drugem kolu!

vreme ni zanesljivo zanesljiv je

indip

pravi naslov za denarne zadeve ljubljanska banka

Pred odhodom slovenske delegacije na II. konferenco Zveze sindikatov Jugoslavije je minuli teden predsednik RS ZSS Tone Kropušek v Domu sindikatov v Ljubljani povabil na razgovor delegate iz naše republike. Na razgovoru so se slovenski delegati dogovorili, kako bi s svojo ustvarjalno razpravo čimbolj vplivali na uspešno delo II. konference ZSJ.

SOŽALJE

Ob nesreči letala DC-9 podjetja Inex Adria avio-promet je republiški odbor sindikata delavcev v prometu in zvezah Slovenije poslal kolektivu naslednjo sožalno brzojavko:

Republiški odbor sindikata delavcev v prometu in zvezah Slovenije vam izreka globoko sožalje ob hudi letalski nesreči, ki je terjala življenje petih prizadevnih članov vašega kolektiva in razredčila vrste strokovnjakov v letalskem prometu. Pokojni tovarišici in tovariše, ki so do zadnjega trenutka zvesto opravljali svojo dolžnost, bomo ohranili v trajnem spominu.

Številnim izrazom sožalja kolektivu Inex Adria avio-promet se pridružuje tudi kolektiv ČZP Delavska enotnost.

TREBNJE

Ocena prizadevanj

Na razširjeni seji občinskega sindikalnega sveta so razpravljali o uresničevanju akcijskega programa in o pripravah na letne konference osnovnih organizacij. Ugotovili so, da sprejete naloge uresničujejo, hkrati pa so kritično ocenili slabosti, ki se pojavljajo pri delu sindikalnih organizacij, tako zlasti slabo informiranje članstva, počasno uveljavljanje ustavnih dopolnil in drugo.

Se posebej pozitivno so člani občinskega sindikalnega sveta ocenili prizadevanja tega foruma, da bo za boljše informiranje članstva začel na tri mesece izdajati informativni bilten, da je namenjeno v novem finančnem načrtu več sredstev za socialno ogrožene člane sindikata, da je začel in podprl med delavci akcijo TRIM ter da si še nadalje prizadeva, da bi samoupravni organi v delovnih organizacijah s sedežem izven občine dobili pravico odločanja o dohodku, ki ga ustvarjajo.

Sklenili so še, da bodo letne konference končali do konca aprila. Za pomoč osnovnim sindikalnim organizacijam so določeni posamezni člani predsedstva OSS, ki bodo obiskovali sindikalne organizacije in jim svetovali v pripravah. P. P.

PTUJ

»Hočemo novega direktorja!«

„Hočemo novega direktorja.“ je bila soglasna zahteva delovne konference osnovne sindikalne organizacije minuli teden v ptujski Tovarni avtoopreme Ptuj. Ta delovni kolektiv je namreč, potem ko dosedanji direktor ob nedavni reelekciji ni bil ponovno izvoljen – že skoraj šest mesecev brez direktorja. To, da imajo vršilca dolžnosti direktorja, ki svoje delo sicer dobro opravlja, in dejstvo, da je prejšnji direktor še v podjetju, je povzročilo v kolektivu mnoga nesoglasja in do kraja napeto vzdušje, so povedali številni delavci v razpravi na konferenci, ki je trajala skoraj šest ur. Razprava, na trenutke zelo ostra, je razkrila, da 800-članski kolektiv ptujске Tovarne avtoopreme želi po samoupravni poti razrešiti številne probleme, ki so se nakopičili v obdobju zadnjih šestih mesecev. Zaradi tega, ker je kolektiv lani dobro gospodaril in ker ima še velike razvojne možnosti, so člani sindikata na konferenci mimo zahteve po novem direktorju od samoupravnih organov terjali, da v podjetju čimprej naredijo red in da proučijo, kakšne so možnosti za ustanovitev temeljnih organizacij združenega dela, kot to določajo ustavna dopolnila. Zahtevali so še, da samoupravni organi čimprej pripravijo nov pravilnik o delitvi osebnih dohodkov, pravilnik o izumiteljstvu in racionalizatorstvu in sprejmejo še druge ukrepe, ki bodo kolektivu zagotovili čvrstejšo perspektivo, predvsem pa zdrave medsebojne odnose. O problemih te delovne organizacije bomo obširneje poročali v prihodnji številki Delavske enotnosti. M. Z.

MURSKA SOBOTA

PRIPRAVE NA PODPIS

Na nedavni seji medobčinskega odbora sindikata delavcev storitvenih dejavnosti za Pomurje, udeležili so se tudi predstavniki zbornice in združenja zasebnih obrtnikov, so razpravljali o uveljavljanju kolektivne pogodbe o delovnih razmerjih in o sklepanju delovnih pogodb med delavci in zasebnimi delodajalci na področju obrti in gostinstva. Ker je rok za sklenitev delovnih pogodb kratek, so sklenili, da bodo takoj pristopili k delu. Združenje zasebnih obrtnikov bo sklical sestanek z zasebnimi obrtniki, občinski sindikalni sveti po posameznih občinah pa bodo sklicali sestanke z delavci. Na sestankih bodo delavce seznanili s kolektivno pogodbo in z ravnanjem pri sklepanju delovnih pogodb. A. H.

Večji bo dohodek, lažja bo delitev

Uresničevanje ustavnih dopolnil in družbeno usmerjanje delitve dohodka v ospredju akcijskega programa novogoriških sindikatov

(Nadaljevanje s 1. strani)

vrtec ter obrat družbene prehrane. Če bomo rešitev teh vprašanj še naprej zavlačevali, pravijo Novogoričani, potem bo naša občina čedalje manj zanimiva za doseljevanje mlajših ljudi, kar bo ob pomanjkanju delovne sile – zlasti kvalificirane – negativno vplivalo na nadaljnji razvoj našega gospodarstva.

Kljub temu torej, da se v slovenskem merilu uvršča med najrazvitejše občine, Novi gorici manjka marsikaj, kar bi morala imeti. Razmere v zdravstvu, šolstvu, kulturi in na drugih področjih družbenega standarda še zdaleč niso zadovoljive. Odtod tudi tu spor med tistimi, ki upravičeno opozarjajo na zaostajanje v zadovoljevanju različnih potreb, in tistimi, ki bi morali plačati sredstva za to zadovoljevanje iz svojega žepa, ki pa je za vse te potrebe preplitek. Zato konferenca novogoriških sindikatov tudi ni mogla drugega kot ponoviti staro resnico: če hočemo nameniti več sredstev za zadovoljevanje najrazličnejših resničnih potreb, potem moramo najprej poskrbeti za to, da bomo ustvarili čim večji dohodek. Čim več sredstev bomo imeli, tem lažje se bomo sporazumeli o njihovi smotni razdelitvi...

Predvsem iz tega zornega kota gledajo v Novi gorici tudi na uresničevanje ustavnih dopolnil, še zlasti na uveljavljanje temeljnih organizacij združenega dela, v čemer vidijo ne samo pogoj za nadaljnji napredek samoupravljanja, temveč tudi pogoj za hitrejši razvoj gospodarstva. TOZD po njihovem prepričanju hkrati omogoča tudi hitrejšo integracijo delovnih procesov in delovnih organizacij, ki pa so se ji doslej marsikje krčevito upirali predvsem zato, ker je v pripojenih delovnih organizacijah skoraj vedno povzročila nižjo stopnjo samoupravljanja in odtujevanja dohodka.

Ob tem, ko je konferenca postavila v ospredje prizadevanj vseh

sindikalnih organizacij, uveljavljanje temeljnih organizacij združenega dela, pa je hkrati opozorila tudi na to, da v tem primeru ni receptov, ki bi bili sprejemljivi za vse delovne organizacije. Nepremišljeno prenašanje oblik organiziranosti TOZD iz drugih delovnih organizacij, brez temeljite analize lastnih razmer in možnosti, bi bržčas rodilo drugačne sadove, kot jih pričakujemo. To velja tudi za primer, če bi TOZD uveljavljali pod nekakšnim političnim pritiskom, ne pa na podlagi pretehtanih odločitev. Pri vsem tem pa je konferenca novogoriških sindikatov opozorila še na eno dejstvo da namreč ustavna dopolnila sama po sebi še ne dajejo dovolj konkretne osnove za ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela, da obstaja v tem pogledu določena pravna praznina, ki bi jo morali čimprej zapolniti s sprejemom ustreznih zakonov.

KRITIČNO O SAMOUPRAVNIH SPORAZUMIH

Če se bodo v novogoriški občini pravilno lotili ustanavljanja temeljnih organizacij združenega dela, bi lahko med drugim pričakovali tudi hitrejšo razreševanje nekaterih problemov, ki so jih omenjali v razpravi na konferenci. Tako, denimo, problem vertikalne integracije kmetijstva (proizvodnja, predelava, promet), kjer so doslej z integracijo v pavskega in goriškega družbenega kmetijstva naredili šele prvi korak. Dalje npr. problem trdnjše sodelovanja cestno-transportnih podjetij, kar pa seveda ni samo stvar podjetij iz Nove gorice. Res pa je, da v tej občini, v kateri se križajo različne transportne smeri, morda najbolj čutijo posledice neobjavljene konkurence in neenotnega nastopanja na notranjem in zunanjem trgu in se zato toliko bolj zavedajo škodljivosti negativnih pojavov v cestnem transportu.

Konferenca novogoriških sindikatov je povedala veliko kritičnega o samoupravnem sporazumevanju o

delitvi dohodka: ne o sporazumevanju nasploh, temveč o določenih pomanjkljivostih posameznih sporazumov. Poudarila je, da samoupravni sporazumi niso kaj prida prispevali k izboljšanju nizkih dohodkov v trgovini, predvsem pa v gostinstvu, da to velja za nekatero kategorijo delavcev v železniškem prometu in da bi podobno lahko rekli tudi za mnoge družbene dejavnosti, predvsem za zdravstvo in prosveto. V teh dveh dejavnostih so še posebej problem nekvificirani in polkvificirani delavci, ki zaradi nizkih dohodkov v vse večjem številu odhajajo v gospodarstvo, kjer so jim za lažje delo zagotovljeni boljši dohodki. Sicer pa je tudi razmerje med posameznimi profili delavcev v družbenih službah glede osebnih dohodkov nemalokrat precej čudno postavljeno. V prosveti na primer tako – kot je bilo slišati na kon-

ferenci – da star učitelj lovi za rep predmetnega učitelja – začetnika, predmetni učitelji pa niti za rep ne morejo ujeti profesorjev... Skratka: problemov s področja samoupravnih sporazumov ne manjka, zato je nujna njihova temeljita preučitev, ki bo dala možnosti za predlaganje sprememb.

Bogata razprava na prvi konferenci novogoriških sindikatov je navrgla mnoge ideje in predloge, ki jih bodo vključili v akcijski program novogoriškega sindikalnega sveta, na podlagi katerega bodo osnovne organizacije izdelale svoje akcijske programe. Pričakujejo, da bodo osnovne organizacije v bodoče aktivnejše, kot so na splošno bile doslej – zato, ker ne bodo več lahko samo razpravljale, temveč vse bolj tudi odločale o mnogih vprašanih življenjskih in delovnih razmer svojih članov. M. P.

Pravna posvetovalnica DE

VPRAŠANJE:

V podjetju delam že od novembra 1971 leta; ob nastopu dela nisem prejel nobene odločbe, ko pa sem jo zahteval že zaradi osebnega dohodka, ki mi ni bil določen, sem prejel v marcu letos odločbo o delovnem razmerju za določen čas s tem, da mi delovno razmerje preneha 1. aprila letos. Ob nastopu dela ni bilo govora o delovnem razmerju za določen čas; ali je odločba veljavna?

I. R. – NOVO MESTO

ODGOVOR:

Zakon o delovnih razmerjih dopušča sklenitev delovnega razmerja za določen čas le kot izjemo od pravila, da se delovna razmerja sklepajo za nedoločen čas. Primeri, ko se lahko sklene delovno razmerje za določen čas, morajo biti v splošnem aktu delovne organizacije konkretno določeni; to so v glavnem sezonska dela, začasno povečanje obsega dela, nadomeščanje začasnega odsotnega delavca (denimo delavca, ki je pri vojakih; delavke, ki je na porodniškem dopustu itd.). O tem, da se sklepa delovno razmerje za določen čas, kakor tudi o prenehanju takšnega delovnega razmerja, mora biti delavec pisмено obveščen, ko nastopi delo. V vašem primeru je nastalo delovno razmerje za nedoločen čas, če je resnična vaša trditev, da niste bili niti pisмено in tudi ne ustno obveščeni, da ste sprejeti na delo za določen čas. Delovna orga-

Predsednik Tito II. konferenci ZSJ

(Nadaljevanje s 1. strani)

lagajo z dohodkom v celoti. Se nadalje je treba računati na odpor tehokratizma, birokratizma in odtujenih centrov gospodarske in družbene moči ter se jim odločno postaviti po robu.

Vaša prizadevanja v boju proti neupravičenim socialnim razlikam, za zagotovitev večjega števila zaposlenih, za stabilnost življenjskih stroškov in varnost delavcev, da pravočasno prejemo zaslužene osebne dohodke, morajo podpreti vsi dejavniki naše družbe.

Zato je tudi za sindikate odločilnega pomena dosledno uresničevanje stabilizacijske politike ter akcijskega programa druge konference ZKJ. Prepričan sem, da bo vaša konferenca pomagala utrditi družbeno vlogo sindikatov tudi v razvoju socialističnega samoupravljanja.

Z zanko okoli vratu

Ob seji sveta za tekstilno, usnjarsko in obutveno industrijo RO sindikata delavcev industrije in rudarstva Slovenije

Tekstilni in usnjarski industriji preti polom. Če se pogoji gospodarjenja v najkrajšem času ne spremenijo na boljše, bo ogromna večina delovnih organizacij teh panog zabredla v tolikšne izgube, da se jih do konca leta ne bo več mogla iznebiti.

Uradni list SFRJ je 2. marca sicer prinesel odlok o novem maksimiranju cen tekstilnih izdelkov. Pa vendar...

Na seji sveta za tekstilno, usnjarsko in obutveno industrijo pri RO Sindikata delavcev industrije in rudarstva Slovenije so predstavniki iz prizadetih kolektivov ostro ocenjevali tako dosežanje pogojev gospodarjenja kot tudi najnovejšo ukrepe na področju cen. Ocena je bila enotna: odlok o maksimiranju cen je dilematski ukrep, saj nove maksimalne cene še zdaleč ne dohitejajo premikov cen surovin na svetovnem trgu in še zdaleč ne sledijo porastu materialnih stroškov. Zato tudi ti ukrepi v svojem bistvu ničesar ne razrešujejo.

Usnjari niso nič manj prizadeti: devalvacija in premiki v cenah so prinesli v poprečju 40 % zvišanje materialnih stroškov, medtem ko je po drugi strani možno zvišanje cen izdelkov le za borih 11 %. Nekateri od usnjarn imajo surovih kož komajda še za nekaj dni proizvodnje, v zveznem izvršnem svetu pa je bil preglasovan predlog, naj bi prepovedali izvoz domačih surovih kož, kot so to storili v večini evropskih držav.

Kaj storiti? Sodeč po zadnjih ukrepih na področju cen je zvezna vlada povsem oglušela za zahteve tekstilcev in usnjarn. Delegacija iz delovnih kolektivov je obrisala tudi že vse kljuke na vratih pristojnih republiških organov. A še nič ne kaže, da bi se razmere kmalu spremenile.

Odmev na seji sveta za tekstilno in usnjarsko industrijo je izzvenel v vprašanju: kaj je v sindikatu, pravzaprav v svetu, ki je organ republiškega odbora, sploh možno storiti v takem primeru vsesplošne naglušnosti. Izrečena je bila misel: razmere vsekakor niso takšne, da bi se zadovoljili s tem, da drug pred drugim stresamo svoja čustva. Jasno in glasno je treba zahtevati, da se zagotovi socialna in materialna varnost tudi za zaposlene v tekstilni in usnjarski industriji.

Tako so torej tekstilci in usnjari z zanko okoli vratu še skovali bojni načrt. Sklenili so pozvati predsednika slovenskih sindikatov, naj si kar najboljšo prizadeva organizirati že objavljeni razgovor z vsemi pristojnimi organi v republiki na temo, kako reševati sedanjo zagato tekstilne in usnjarske industrije. Svet pa bo organiziral posvet s predsedniki osnovnih organizacij sindikata, da bi tako dobil kar najbolj popolno podobo o razmerah v obeh panogah. Oborožen s temi podatki namerava svet sam in s pomočjo republiškega ali zveznega odbora v akcijo za izboljšanje materialnega in družbenega položaja delavcev, zaposlenih v teh dveh dejavnostih. Odločen je, da ne odstopi od zahteve, naj se bremena stabilizacijske enakomerne porazdelijo med posameznimi panogami gospodarstva.

S. B.

nizacija bi vam morala v skladu s citiranim določilom že ob nastopu dela pisмено sporočiti, da ste sprejeti za določen čas; tega sedaj – po štirih ali petih mesecih dela – ne more več storiti.

Ker vam je nastalo delovno razmerje za nedoločen čas, vam more prenehati le na podlagi pismenega sklepa o prenehanju delovnega razmerja in le, če so podani zakoniti odpovedni razlogi (nezadovoljevanje zahtevam delovnega mesta, odprava delovnega mesta, trajno zmanjšanje obsega del). Seveda bi imeli v tem primeru pravico do tako imenovanega odpovednega roka, do izrabe dopusta v tem času in drugo.

Proti odločbi o delovnem razmerju za določen čas lahko ugovarjate v 15 dneh od prejema; če pa bi bil ugovor negativno rešen, imate možnost izpodbijati odločbo in s tem prenehanje dela v rednem sodnem postopku.

MIRJANA LIPUŽIČ

KUPON DE — Pravna posvetovalnica

Beg k »bogatejšemu!«

V zadnjih tednih je slišati vedno pogostejša opozorila: učitelji, zlasti iz srednjih strokovnih šol, beže v gospodarstvo. Pojav je tolikšnega obsega, pripovedujejo, da ga očitno ni več mogoče brezskrbno opazovati.

Gospodarstvo nudi tem strokovnim delavcem višje osebne dohodka – za 1.000

do 3.000 in več kot šolstvo! Ni pa tudi zadovoljivega dotoka mlajših kadrov na šole, saj se tudi ti raje odločajo za bolj plačana delovna mesta v gospodarstvu. Zadnje čase je odšlo iz šol na različne računske centre veliko matematikov, zlasti tistih z višjo izobrazbo, pa čeprav na delovna mesta, kjer pogosto sploh ni potreben matematik! Kolikšno je pomanjkanje prav matematikov na slovenskih šolah, je znana stvar! Seveda odhajajo na računske centre zavoljo tega, ker bodo imeli vsaj za 1.000 din ali več boljši osebni dohodek.

Kaj ob tem odlivu prepotrebne kadra na šolah res ni mogoče ničesar storiti, so se vprašali pred dnevi na izvršnem odboru za vzgojo in izobraževanje republiškega odbora Sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije?

Dejstvo je, da ljudje pač iščejo boljši zaslužek. Včasih tudi stanovanje, ki ga zaposleni v šoli niso mogli dobiti!

Dejstvo pa je tudi, da delovne organizacije iz gospodarstva, ki same pogosto ne planirajo in štipendirajo njim potrebnega kadra, le-tega enostavno preplačujejo, s tem pa

povzročajo šolstvu velike težave, povzročajo fluktuacijo, ki je družbeno problematična.

V šolstvu se sprašujejo, kako je tako preplačevanje možno ob uveljavljanju samoupravnih sporazumov o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Seveda je to mogoče! Če nekaj strokovnjakov preplačajo na račun tisoč ali več zaposlenih, delavci tega ne občutijo na osebnih dohodkih.

Ker kaže, da še dolgo ne bomo dosegli, da bi vse delovne organizacije gospodarstva pravočasno planirale in štipendirale strokovni kader, ki ga potrebujejo, in bodo po-

nekod še kar naprej raje preplačevali strokovnjake, se je potrebno o tem problemu pogovarjati brez slepomišenja. Republiški svet slovenskih sindikatov naj bi spodbudil tako dopolnjevanje samoupravnih sporazumov iz gospodarstva, s katerim bi tudi ti zapisali merila za vrednotenje dela posameznih profilov poklicev znotraj kategorij kalkulativnih osebnih dohodkov. Učinke naporov, da bi enake profile delavcev za normalen obseg dela vsaj približno enako plačevali v družbenih dejavnostih in v gospodarstvu, je tu očitno nekdo začel rušiti! S. G.

V deseti številki Delavske enotnosti smo objavili foto vest o gradnji nove blagovnice „Globus“ v Kranju. Podatki, ki smo jih napisali, so pomanjkljivi oziroma netočni. Veleželeznina Merkur iz Kranja je namreč le pooblaščen investitor, sicer pa so sredstva za to največjo in najmodernejšo blagovnico v Kranju prispevali: Veletrgovina Kokra 61,86%, Merkur 22,58% in Živila 15,56%. Garažne oziroma parkirne prostore pa investirajo Komunalna skladišča.

Uredništvu je žal, ker je dobilo in objavilo pomanjkljive oziroma napačne podatke.

KOMENTATORJEV STOLPEC

ZAHTEVE GOSPODARSTVA

Gospodarski zbor zvezne skupščine je na svojem zadnjem zasedanju sprejel sklep, da mora zvezni izvršni svet do konca marca letos pripraviti predloge predpisov in ukrepov v zvezi z že sprejeto programsko politiko vlade na področju cen. Sedanje zamrznjene cene naj bi veljale do konca marca, če bodo to zahtevale razmere na trgu, pa še naprej.

Gospodarski zbor je v teh svojih zahtevah prav gotovo govoril v imenu gospodarstva, ki ga sedanja splošna zamrznitev čedalje bolj pritiska, saj je že v veliki meri izčrpala podjetniško akumulacijo. Tudi predstavniki republiških, pokrajinskih in posameznih zavodov za cene večjih mest so na posvetovanju v zveznem zavodu za cene poudarili, da je maksimirane cene treba čimprej zamenjati z normalnimi pogoji za gospodarjenje. Potrebno bi bilo pripraviti vse ukrepe še v tem mesecu, tako, da bi lahko skupščina že aprila razpravljala o predlogu za sprostitev cen. Predlog naj bi vključeval štiri področja. Najprej bi bilo treba določiti raven cen v posameznih dejavnostih z vsemi ekonomskimi in socialnimi posledicami, potem naj bi pripravili organizacijske predpise, ki bi omogočali, da bi nov sistem deloval, in hkrati določili režim in način oblikovanja cen za posamezne proizvode in skupine proizvodov. Četrto področje pa naj bi opisalo usklajevanje mehanizmov in instrumentov, ki delujejo pri oblikovanju cen.

In kaj mislijo o sedanjih politiki cen v republiški gospodarski zbornici?

Na republiški gospodarski zbornici ocenjujejo ukrepe, ki so jih uporabili zvezni organi v zadnjih dveh letih za umiritev cen kot negativne ne le zaradi njihovega administrativnega značaja in nelogičnosti, ki jih vsebujejo, ampak tudi zato, ker samo zadržujejo posledice, ne odpravljajo pa vzrokov naraščanja cen. Menijo, naj bi socialne probleme, ki bi nastali ob sprostitvi cen, razreševali z oblikami neposredne pomoči šibkejšim slojem prebivalstva, ne pa s subvencioniranjem določenih vrst proizvodnje ali z administrativnim zadrževanjem cen. Negativno ocenjujejo tudi metodo dogovarjanja o cenah v zvezni zbornici, ker so ti dogovori dokaj enostranski in pomenijo le ustvarjanje monopolov. V. B.

INDUSTRIJSKO GRADBENO PODJETJE BETON IZ ZAGORJA SE PRIPRAVLJA NA GRADNJO TOVARNE SİPOREKSA

Obetajoča investicija

Industrijsko gradbeno podjetje Beton v Zagorju ob Savi se pripravlja na graditev tovarne siporexa, v kateri bodo izdelovali lahke gradbene elemente, kot denimo polnilne zidove, predelne stene, izolacije in armirane stropne plošče z razpetinami do 6 metrov. Gre za izdelke, s katerimi bi nadomestili uvoz drage votle opeke in tako privarčevali dragocene devize za druge potrebe. Del proizvodnje pa bi lahko tudi izvažali.

Proizvodnja izdelkov iz siporexa bi bila cenena, ker bi uporabljali odpadni elektrofiltrski pepel iz trboveljske Termoelektrarne in domači cement. Zagorsko gradbeno industrijsko podjetje Beton je vzorce do-

izvažali na avstrijski trg, ki se zdaj oskrbuje s tem materialom iz Švedske. Zagorsko gradbeno podjetje Beton je že odkupilo tehnično dokumentacijo za dograditev tovarne od švedskih proizvajalcev.

Gradnja tovarne siporexa v Kisovcu pri Zagorju bi bila gospodarsko utemeljena tudi zaradi nekaterih drugih pomembnih razlogov. Obrat Kisovec rudnika Zagorje ob Savi po vsej verjetnosti nima kdove kolikšne perspektive. Odkriti premogovi sloji bodo omogočali pridobivanje samo še dve leti. Nadaljnje raziskave bodo

sicer kmalu pokazale, koliko je še zalog premoga, vprašanje pa je, če bo njihovo pridobivanje gospodarsko ekonomično. Če bi zagorsko industrijsko podjetje Beton poleg svojih sredstev, ki jih namerava vložiti v gradnjo tovarne siporexa, dobilo še sredstva iz republiškega sklada za nova delovna mesta oziroma za nadomestila izgubljenih delovnih mest, bi v tovarni zaposlili tudi rudarje, med njimi tudi precej delovnih invalidov, saj bo postopek v tovarni mehaniziran.

V zagorskem industrijskem gradbenem podjetju Beton so ugotovili, da bi lahko v novi tovarni izdelali najmanj 400 kubičnih metrov siporexa v vrednosti 50 do 60 milijonov din na leto, ostanek dohodka pa bi presegal 25% letne vrednostne realizacije po sedanjih tržnih cenah teh lahkih gradbenih ma-

terialov. Skoraj zagotovo pa je, da bi najmanj polovico letne proizvodnje siporexa lahko iz-

vozili na avstrijsko tržišče, prav zaradi tega pa bi se ostanek dohodka lahko še povečal.

Omeniti kaže, da je zagorska občinska skupščina že rezervirala zemljišče za graditev nove tovarne v izmeri 50.000 kvadratnih metrov in ga je pripravljena brezplačno odstopiti gradbenemu podjetju Beton za gradnjo nove tovarne. —m—

mačega pepela in cementa poslalo na testiranje na Švedsko, kjer deluje znani evropski center za raziskavo tovrstnih materialov. Švedski strokovnjaki so ugotovili celo večjo trdnost, kot jo dosega s podobnimi odpadnimi zmesmi v nekaterih drugih evropskih tovarnah siporexa.

Proizvodnja teh vrst lahkih gradbenih materialov bi bila torej zelo poceni, čeprav bo treba zagotoviti za opremo tovarne kakih 70 milijonov din. Vendar bi, kot rečeno, prihranili slovenskemu gospodarstvu dragocena devizna sredstva, saj naši gradbeni industriji in operativi ne bi bilo več treba uvažati posameznih vrst votle opeke. Po drugi strani pa bi lahko iz zagorske tovarne siporexa precej

diferencirana uporabnost baterij

ZMAJ

vam omogoča optimalno izkoriščanje energije

super

zlata — za zahtevne aparate

extra

srebrna — za navadne aparate

normal

črna — za razsvetljavo

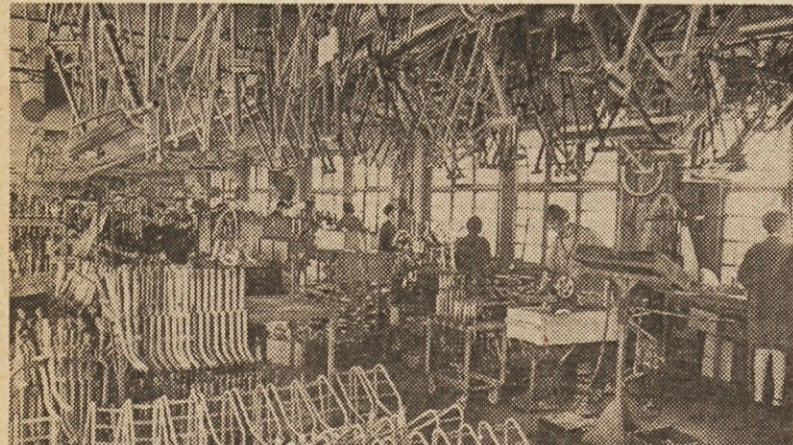
V OBJEKTIVU

1200 rogovcev na dan

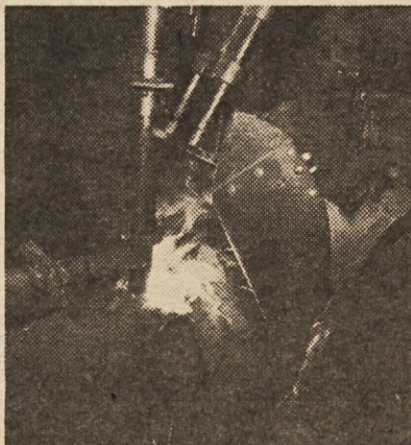
Ni še tako dolgo tega, ko so bila kolesa glavno prevozno sredstvo. Kdor je imel kolo, je bil še nedavno že kar upoštevana osebnost. Posebno v Ljubljani so bila kolesa zelo priljubljena. In bilo jih je toliko, da so pred zadnjo vojno na pol za šalo, napol zares imenovali Ljubljano drugi Amsterdam. To mesto namreč slovi po največjem številu koles na svetu. Vse to je najbrž tudi pripomoglo, da smo v Ljubljani že 1949. leta dobili tovarno koles in pisalnih strojev. Tri leta kasneje se je oddelek za pisalne stroje ločil in postal samostojna tovarna Tops. Tovarna koles „Rog“ pa se je preselila v Ljubljano, v nekdanjo tovarno usnja. Prva štiri leta so v tovarni izdelovali posamezne dele koles. Leta 1953 pa so že izdelali prvo domače kolo. In če pogledamo proizvodnjo za to leto, je številka nadvse skromna: izdelali so 137 koles. Leta 1958, ko so imeli 647 zaposlenih, pa so izdelali že 31.300 koles. Proizvodnja je skokovito rasla. Samo nekaj števil: 1961 — 68.300, 1965 — 119.300, 1969 — 178.200 in plan za letošnje leto

309.000 koles. Danes imajo v „Rogu“ zaposlenih 1.075 ljudi in izdelajo dnevno več kot 1.200 koles. Skupaj z Unisom iz Ilidže, s katerim so se združili pred dvema letoma, pa dnevno proizvedejo več kot 2.000 koles. Ta številka jih uvršča med 15 največjih proizvajalcev koles v Evropi. V Jugoslaviji so s 63% vse proizvodnje koles krepko na prvem mestu. Od vse njihove proizvodnje gre 20% v izvoz, predvsem v Zahodno Nemčijo, Italijo, Francijo in Nizozemsko.

Pred šestimi leti so poleg klasičnih koles začeli izdelovati tudi zložljiva kolesa — poni in tri leta kasneje še poni-express, to je kolo z majhnim motorčkom. Unis-Rog ima poleg tovarne v Ljubljani in v Ilidži še svojo tovarno elektro varjenih cevi v Trzinu, ki pa izdeluje skoraj vse za lastne potrebe. Prav sedaj dograjujejo novo proizvodno halo v Savljah. Tja bodo v kratkem preselili mehanski oddelek. A. AGNIĆ

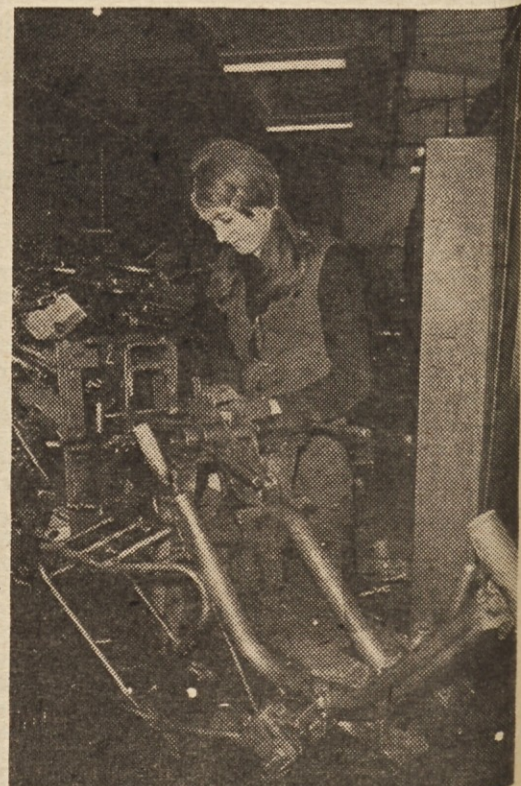
Montaža koles je že skoraj popolnoma mehanizirana

Varjenje je eno osnovnih del v proizvodnji koles

Za varjenje je seveda treba posamezne dele sestaviti po nekakem kalupu

Na začetku montažnega traku je vse pripravljeno

Cilj: doseči povprečje

Predvidevajo občuten porast industrijske proizvodnje pa tudi intenzivnejše vključevanje v mednarodno delitev dela

V Mislinjski dolini so zdaj v polnem teku razprave o gospodarskem razvoju te koroške občine v letu 1972. Eden od osnovnih ciljev, ki ga tudi v tem letu zasledujejo razvojni načrt občine ter usmeritve delovnih organizacij, je čimprej doseči stopnjo gospodarske razvitosti, ki je značilna za slovensko povprečje. Le na ta način bo mogoče hitreje in uspešneje razreševati številne probleme na

negospodarskem področju pa tudi hitreje razvijati gospodarstvo samo.

V letošnjem letu računajo v Slovenj Gradcu na nadaljnji porast družbenega proizvoda, ki se bo v primerjavi z letom 1971 povečal kar za 21%. Na takšno gibanje bo pomembno vplival nadaljnji porast obsega industrijske proizvodnje, saj računajo, da bodo industrijske delovne organizacije iz občine Slovenj Gradec povečale obseg gospodarjenja za nadaljnjih 15%. Največje povečanje bodo dosegli v Tovarni usnja Slovenj Gradec, v tovarni oblaženega pohištva „Nova oprema“ Slovenj Gradec in v tovarni kovanih izdelkov Gorenje - Fecro Slovenj Gradec. Večino izdelkov, ki jih bodo proizvedli več kot v minulemu letu, nameravajo izvoziti na tuja tržišča. Za približno 20% večji obseg gospodarjenja predvidevajo v gradbeništvu, medtem ko se bo promet v trgovini povečal za petino. Dograditev nekaterih turističnih objektov pa bo vplivala na povečanje gostinskega prometa, v obrti pa bodo podpirali predvsem nastajanje servisnih delavnic.

Gospodarstvo občine Slovenj Gradec bo letos za 4% povečalo število zaposlenih. Pri čemer predvidevajo nekaj težav z avlo pomanjkanja kvalificiranih delavcev in strokovnega kadra.

Kmetijska proizvodnja se bo v Mislinjski dolini v tem letu povečala za približno 3%, posebno pozornost pa bodo namenili nadaljevanju akcije za preusmerjanje kmetij ter za učvrstitev sodelovanja med drugo in kmeti. V Mislinjski dolini bodo letos računali, da bodo specializirali oziroma preusmerili proizvodnjo na petnajstih kmetijah.

(an)

● SLOVENSKE KONJICE

Med gospodarskimi organizacijami na območju občine Slovenske Konjice, v katerih se zadnja leta precej spreminja struktura zaposlenih, je vsekakor zelo pomembna kovaška industrija v Zrečah. Še pred nekaj leti so bili v proizvodnih obratih zaposleni večinoma moški, ženske pa pretežno del v upravnih službah ter deloma še v skladiščih. V letu 1971 zgrajenem obratu „UNIOR-EKSTRA“ pa je precej delovnih mest, na katerih lahko delajo tudi ženske. Kakih 50 so jih zaposlili že lani, prav toliko pa jih bo dobilo delo tudi letos.

Teorija se sprevrtača v katastrofo

Tovarna kondenzatorjev Iskra Semič se je znašla v takem precepu cen, da grozi najhujše ● V težavah zato, ker so ozko specializirali proizvodnjo in ker že dvajset let niso spreminjali cen ● Doklej bodo tepeni samo dobri gospodarji

Trenutno 720-članski kolektiv Iskrine tovarne kondenzatorjev v Semiču se je znašel v tako hudem precepu cen, da kaže na preživljanje doslej najhujšo krizo v vseh enainvajsetih letih, odkar obstaja. Še nikoli doslej se namreč ni zgodilo to, kar jih je doletelo lani: kar 60% podražitev osnovnih surovin. Manjšim podražitvam reprodukcijiskih materialov, ki jih zvečine uvažajo, so vse doslej sicer lahko kljubovali s tehnološkimi posegi in organizacijskimi ukrepi. Na račun večje produktivnosti so računali tudi cene - vseeno ustvarjali tolikšno akumulacijo, ki jim je omogočala normalen razvoj in jih uvrstila med tista naša podjetja, ki se z uspehom uveljavljajo tudi na tujih trgih, kar kam trenutno - zvečine v zamodno države - prodajajo že preveč, je le preveč: zaradi dvojnega razrednotenja dinarja, revaloracije nemške marke (v Zahodni Nemčiji kupujejo večino potrebnih surovin) in poprečno 10% višjih carinskih dajatev so prišli tako daleč, da ob zamrznjenih in že dvajset let „starih“ cenah ustvarjajo po 70 „starih“ milijonov izgube na mesec.

Kam to vodi, ni treba ugibati: minimalni osebni dohodki, beg strokovnjakov, zastajanje v razvoju, morda celo likvidacija tovarne, od katere živi več tisoč prebivalcev gospodarsko manj razvite Bele krajine. Karkoli od tega se bo ali bi se zgodilo, bi pomenilo katastrofo v malem. Je sploh kakšna možnost, da bi jo preprečili?

ZARES V SLEPI ULICI?

Kot je pripovedoval direktor semiške tovarne kondenzatorjev Franc Košir, so se v njihovi delovni organizaciji odločili za maksimalno varčevanje na vseh

področjih, tudi za odločno zniževanje režijskih stroškov. Če pa naj bi tovarna ustvarjala vsaj minimalno akumulacijo, bi zaradi lanskih podražitev morala zvišati cene za svoje izdelke od 10% do 20%, odvisno od vrste proizvodov, v katerih se vložek materiala giblje med 28% in 83%. Če bi jim bilo dovoljeno to zvišanje cen, bi Iskrini kondenzatorji dosegli poprečje svetovnih cen.

Med glavnimi kupci izdelkov semiške tovarne kondenzatorjev so domači proizvajalci gospodinskih strojev in opreme, radijskih in TV sprejemnikov in še nekateri drugi. Vsi ti kupci vedo, da so Iskrini kondenzatorji cenejši od uvoženih in obenem boljši. Zato podražitvi do ravnih svetovnih cen ne nasprotujejo, saj vedo, da bi bili sicer prisiljeni kondenzatorje

uvažati in jih plačevati z devizami. Vendar pa od takega soglasja kupcev semiška tovarna nima nobenih koristi, kajti zamrznjene cene ostajajo v veljavi.

„Na to, da bi ustavili proizvodnjo, že zaradi pasivnega značaja območja, kjer je naša tovarna, ne moremo misliti,“ je nadaljeval direktor Košir. „To pomeni, da se nekako moramo prebiti skozi čas, ki bo še minil, preden bo urejen režim cen. Za pomoč in posredovanje smo se obrnili na najrazličnejše organe. Vsi razumejo naše težave, kar je pa tudi vse. Ker torej proizvodnje ne moremo in ne smemo ukiniti, preusmeriti pa se tudi ne moremo, saj smo izrazito specializirana tovarna, bo vse posledica plačeval naš delavec danes in jutri. Vsako leto namreč namenimo za razvoj in opremo vsaj po 3 do 4 milijone dinarjev; za letos smo te izdatke

že skoraj v celoti črtali. Tehnologija pa se v naši proizvodnji tako hitro spreminja, da te nekajletni zaostanek postavi na stranski tir. Kdo nam bo tedaj pomagal nazaj na glavni tir, po katerem vozimo zdaj? Končno pa gre še za nekaj drugega, za to, da se zaradi sedanjih neskladij v cenah ne samo pri nas, temveč tudi drugod dogaja, da pasivna območja prelivajo svoj dohodek drugam, namesto, da bi bilo narobe in za kar smo se nešteto krat v naši družbi že opredelili in kar bi vplivalo na enakomerni razvoj vseh območij v naši državi...“

DAVEK NA DOBRO GOSPODARJENJE

V sedanje težave je semiška tovarna kondenzatorjev očitno zašla predvsem zaradi tega, ker je njen kolektiv od vsega za-

četka težil k ozki specializaciji proizvodnje in ker je akumulacijo ustvarjal z delom, s povečano produktivnostjo, ne pa z zviševanjem cen. Zaradi take politike gospodarjenja, ki povsod po svetu zagotavlja bolj ali manj nemoten razvoj, je torej kolektiv semiške tovarne kondenzatorjev kaznovan, ker je preveč verjel, da se bomo po podobni, načelno deklarirani poti dosledno usmerjali tudi pri nas. Zato se v „primeru“, semiške tovarne kondenzatorjev tudi izražajo vsa nasprotja med teorijo in prakso našega gospodarskega sistema. Kako jih bomo razreševali nasploh in še posebej v sedanjem obdobju stabilizacije, žal, ni mogoče reči. Rečemo pa lahko, da jih ne bi smeli urejati na način, ki bi vedno znova prizadel same dobre gospodarje.

M. GOVEKAR

Nadomestimo zamujeno

Pod tem naslovom bomo v nekaj nadaljevanjih objavili feljton ALEKSANDRA PIPANA iz Tovarne avtomobilov Maribor, v katerem avtor opisuje, kako si v tej delovni organizaciji prizadevajo normirati inventivno dejavnost, s tem pa na stečaj odpreti vrata sleherni kreativni misli. Upamo, da bo ta prispevek spodbudil podobna prizadevanja tudi v drugih delovnih organizacijah.

Pri organih za pospeševanje inventivne dejavnosti in obravnavanje inventivnih predlogov pravilnik določa, da v svojo zavzetostjo spodbujajo in ustvarjajo pogoje za vse oblike inventivne dejavnosti, omogočajo čim hitrejšo obravnavo in uveljavljanje vseh sprejetih uporabnih predlogov in varujejo pravice predlagateljev ter poslovno tajno predloga. Ti organi so: referent za inventivno dejavnost, komisija za inventivno dejavnost, gospodarski odbor, odbor za pritožbe in generalni direktor. V postopku izločanja prizadetih želimo onemogočiti vpliv, zaradi katerega bi se lahko kasnejše odločitve izkazale sporne, re-

zultat pa dvomljiv. V posameznih členih je zato točno opredeljeno, kdaj se posameznik izloča in kako se nadalje postopa.

Pri sprožitvi inventivne dejavnosti se srečamo pravzaprav z novim pojmom, in sicer s prijavljanjem in razpisovanjem problemov ter s prijavljanjem inventivnih predlogov, to je z rešitvijo problema. Pravimo, da inventivnost nastaja in se sproži, kadar v delovnem procesu obstaja ali nastaja določen problem. Zato ima vsak delavec na kateremkoli delovnem mestu pravico in dolžnost, da sproži oziroma nakaže problem, če meni, da je rešitev problema možna in nujna. Vodstvo delovne enote je dolžno v določenem času najti ustrezno rešitev nakazanega problema. Če pa vodstvo delovne enote ni uspelo rešiti problema, se objavi razpis za rešitev problema v tovarniškem glasilu v posebni rubriki, ki je namenjena inventivni dejavnosti. Prijavljanje inventivnih predlogov, to je reševanje problemov, lahko poteka samoiniciativno ali pa kot rešitev razpisane problema. Prav tako prijavitelj rešitve problema sam odloča o svoji anonimnosti oziroma javnosti.

V poglavju pravilnika, kjer predpisujemo postopke pri obravnavanju predlogov, najprej ugotovljamo rentabilnost predloga, nato sledi ugotavljanje kakovosti predloga in izračun premij ter nagrad. Kot osnova za premijo je izračunana enoletna čista gospodarska korist, ki se določi po tabeli za soudeležbo realiziranega inventivnega predloga in nagrada za prijavitelja problema. Premija se izplačuje

za vsako leto izkoriščanja predloga posebej tako dolgo, kot to predvideva določilo pravilnika. V nadaljevanju pa posamezni členi pravilnika predpisujejo, kako ravnati v primerih, ko se pojavi več avtorjev za iste rešitve ali pa skupina, ki je delala pri reševanju določenega problema.

Če se ozremo po dosežkih drugih - predvsem v tistih državah, kjer so dosegli velike uspehe na področju inventivne dejavnosti - ugotovimo, da so pravočasno spoznali, da prinašajo racionalizacije stalno gospodarsko korist državi le tedaj, če so širše družbeno usmerjene. Enako bi morali postopati tudi v podjetjih in ustanovah. V ta namen smo v našem internem glasilu zasnovali rubriko „inventivna dejavnost“. Predvidevamo pa še druge oblike propagiranja inventivne dejavnosti, in sicer od gesel do izdaje brošure, ki bi v čimbolj neposredni in razumljivi obliki približala inventivnost slehernemu delavcu v podjetju.

Poleg premij za realizirane inventivne predloge pa podeljujemo tudi diplome in priznanja. Prav tako ima predlagatelj realiziranega izuma in inovacije pravico do prednosti pri dodelitvi stanovanja in možnost razporeditve na tako delovno mesto, ki kar najbolj ustreza njegovim delovnim sposobnostim. Seveda pa upoštevamo ta prizadevanja tudi pri natečajih za štipendije za strokovno izpopolnjevanje ali specializacijo, pri izrednem plačanem dopustu za študij in pri premetstvih na zahtevnejša delovna mesta.

NOVICE IZ KOLEKTIVOV

● VELENJE

SPREJELI SREDNJEROČNI PROGRAM

Osrednji delavski svet TGO Gorenje Velenje je sprejel na zadnji seji predlog srednjeročnega programa razvoja te delovne organizacije. Letos bodo tovarne velenjske Gorenje dosegle proizvodnjo v vrednosti 2 milijarde 250 milijonov dinarjev, leta 1978 pa naj bi dosegli že več kot 7 milijard din celotnega dohodka.

Osrednji delavski svet TGO Gorenje Velenje je ob sprejemu predloga srednjeročnega razvojnega načrta tudi ugotovil, da sta organiziranost in upravljanje v okviru Gorenja v skladu z določbami 21. in 22. dopolnila zvezne ustave in da so bile tovarne, ki delujejo v okviru TGO Gorenje Velenje, že pred sprejemom ustavnih dopolnil organizirane kot temeljne organizacije združenega dela. (vš)

● CELJE

PRIMANJKUJE DELAVCEV

V celjskem gradbenem podjetju Ingrad predvidevajo, da bodo imeli letos resne težave z dotokom delavcev, še posebej kvalificiranih. V Ingradu ugotavljajo, da za gradbene delavce iz drugih republik Slovenija ni več zanimiva, saj lahko vsaj toliko zaslužijo tudi doma na domačih gradbiščih. Razen tega v drugih republikah tudi bolje nagrajujejo terensko delo, medtem ko smo v Sloveniji s samoupravnimi sporazumi omejili izplačila dodatkov za terensko delo.

... v jugoslovanskih sindikatih

NE MANIFESTACIJA,
TEMVEČ AKCIJA

SVET ZSJ

V programu aktivnosti sindikatov ob 80. rojstnem dnevu predsednika Tita, ki ga je sprejelo predsedstvo Sveta ZSJ na zadnji seji, je med drugim poudarjeno, da bodo sindikati kot najmnogičnejša organizacija delavskega razreda najbolj počastili jubilej tovariša Tita, če bodo mobilizirali delavce za:

— uresničitev odločilne vloge delavskega razreda na vseh področjih družbenega življenja;

— za krepitev in izboljšanje materialnega položaja delavskega razreda;

— hitrejši in doslednejši uveljavljanje ustavnih amandmajev.

Proslava Titovega rojstnega dneva naj ne bo manifestativna, temveč delovna, revolucionarna akcija delavskega razreda v boju za uresničitev idej, na katerih temeljijo stališča IX. kongresa ZKJ, II. kongresa samoupravljavcev in II. konference ZKJ. Proslava naj bo množična, organizirani pa naj bi jo v vseh tistih okoljih, kjer tudi sindikati najbolj aktivno delujejo. Največji prispevek tej proslavi pa bodo konkretni rezultati na področju samoupravljanja, proizvodnje, stabilizacije, izboljšanja splošnega in družbenega standarda delavcev. Sindikalne organizacije naj si prizadevajo, da bi bilo življenje, delo in ideje tovariša Tita dostopno vsem, zato naj po potrebi organizirajo tudi priložnostna predavanja in razstave, tekmovanja, različne kulturne programe in druge prireditve.

Brez kilometrini

V Srbiji bodo praktično ukinili uporabo privatnih avtomobilov v službene namene. Novi predpisi o davkih občanov v tej republiki namreč predvidevajo, da se stroški za uporabo avtomobilov priznajo samo do cene prevoza v javnem prometu. To konkretno pomeni, da se bo za uporabo avtomobila, denimo na relaciji Beograd-Niš, priznala samo cena vozne karte, za vožnjo po mestu pa cena karte mestnega prometnega podjetja.

Delovna organizacija sicer lahko dovoli tudi uporabo zasebnega avtomobila, morala pa bo za znesek kilometrine, ki presega ceno vozne karte z javnimi prevoznimi sredstvi, plačati davek po stopnji, ki jo bo določila občinska skupščina.

Pojasnilo

k članku »Predoved«

Delavska enotnost je dne 12. II. 1972. leta na 6. strani objavila članek z naslovom „Prepoved“, ki ga je podpisal pisec s šifro — „Pik“. V članku navaja, da je sekretariat za finance SR Srbije prepovedal postavljanje avtomatov za igre na srečo na območju vse republike. Zadnji odstavek članka pripominja, da naj bi sedaj te igralne avtomate postavili v Slovenijo, kjer da take prepovedi ni. V zvezi s tem vam v informacijo sporočamo naslednje:

Igralne avtomate delimo v več vrst, v glavnem pa v dve. To so avtomati za zabavo, ki se jih upravlja s spretnostjo igralcev (košarka, kegljišče in podobno). V drugo vrsto pa sodijo tako imenovani avtomati na slopo srečo (slots machines). Ti so v SR Sloveniji prepovedani z republiškim zakonom (Ur. list SRS št. 29/65), to materijo pa ureja tudi kazenski zakonik (čl.

305). Prav za te slednje avtomate pa velja odlok sekretariata za finance SR Srbije. Uprave javne varnosti na področju SR Slovenije so konec leta 1969 s skupno akcijo zasegle večjo količino teh avtomatov po različnih gostiščih, tako da od takrat dalje tovrstnih avtomatov v Sloveniji ni več. Tiste avtomate, ki jih v času akcije nismo zasegli, pa so lastniki v veliki večini prodali prav v SR Srbijo. Upamo si torej trditi, da ni nevarnosti, da bi ti igralni avtomati ponovno prišli k nam.

V informacijo vam še povejmo, da nekaj teh avtomatov v Sloveniji je, vendar so v lasti družbenih organizacij oziroma podjetij, ki imajo igralnice za tujce (primer hotela „Slon“). Te podatke vam pošiljamo zato, da bi lahko pravilno informirali bralce.

UPRAVA JAVNE VARNOSTI
LJUBLJANA

Kako zadrževati cene?

Statistični podatki ne potrjujejo gospodarskih gibanj, kot jih je napovedovala resolucija Zvezne skupščine o letošnji ekonomski politiki ● Vse bolj plahni upanje, da bomo ostali pri napovedanem 5-odstotnem zvišanju cen

Statistični podatki kažejo, da je osnovna značilnost gospodarskih gibanj v prvih mesecih letošnjega leta prehitra proizvodnja in poraba. V resoluciji zvezne skupščine o letošnji ekonomski politiki je bilo predvideno, da bo proizvodnja v januarju — v primerjavi s istim mesecem lani — narasla za približno 6 %, njeno povečanje pa zdaj znaša 12 %. Sindikati na podlagi tega opozarjajo na možnost povečanja nelikvidnosti, uvoza in zaposlovanja, v zvezi s tem pa tudi na oteženo uresničevanje stabilizacijske politike. Samo podatki o gibanju uvoza in izvoza so ugodni. Izvoz se je namreč januarja letos v primerjavi s lanskim januarjem povečal za 6 %, uvoz pa zmanjšal celo za 32 %. Toda tudi tako povečan izvoz krije samo 72 % skupnega uvoza. Razen tega so „ostali prejemki“ v osebni dohodkih vse večji. V primerjavi z januarjem lani so se povečali za 69 %, medtem ko so neto osebni dohodki narasli samo za 22 %. V absolutnem znesku so ti „ostali prejemki“ skoraj dosegli osebne dohodke. Januarja so namreč delavci prejeli 4,8 milijarde dinarjev osebnih dohodkov, „ostali prejemki“ pa so znašali približno 4,3 milijarde. Najavljene in že objavljene podražitve vnašajo nov nemir med zaposlene. Vse manj je upanja v predvidevanja, da se cene ne bodo povečale za več kot 5 %. Tudi nelikvidnost je vse večja. Neizpolnjene obveznosti po sodnih odločitvah so se povečale od 2,5 na več kot 5,2 milijarde dinarjev, medtem ko so se ne-

izpolnjene obveznosti po akceptnih nalogih podvojile in presegle 10 milijard dinarjev. Na podlagi vseh teh podatkov gospodarstveniki opozarjajo na nadaljevanje negativnih teženj iz prvega polletja lanskega leta in razvrednotenje gospodarskih rezultatov druge polovice leta 1971.

Se najbolj pa skrbi delovne ljudi vprašanje, kakšna bo v prihodnje politika cen. O vseh cenah se pri nas dogovarjamo za hrbti kupcev. Če se v trgovini dva dogovarjata, je tretji v stalnem strahu, da gre to na njegov račun. Tudi pri dogovarjanju s cenami je tako. Potrošnik se boji, da bi dogovarjanje o cenah, podobno kot vselej doslej, spet prizadelo njegov žep. Doslej so se dogovarjali le proizvajalci in trgovci, pri čemer naj bi trgovina predstavljala tudi potrošnike, čeprav je jasno, da ima drugačne interese kot potrošnik. Vsak sklep o povečanju cen so tudi zelo lahko sprejeli. Predpisi sicer določajo, da sklep o cenah velja le, če glasuje zanj dvo-tretjinska večina, vendar so pri teh sporazumih le redko udeleženi več kot štirje pogajalci. Tako so že tri velika podjetja lahko določala cene. Sedanji sistem sporazumevanja je treba torej bistveno spremeniti. Predvsem je potrebno razširiti krog udeležencev dogovora in vanj vključiti tudi proizvajalce in potrošnike. Potrošniki pa bi morali v ta namen najprej na samoupravni podlagi ustanoviti svoje predstavniško telo, ki bi učinkovito varovalo njihove interese.

V. K.

PREDLOGI IZ SRBIJE

Kakšne ukrepe predlagajo panoge, ki jih je devalvacija najbolj prizadela

Podatki o vplivu zadnje devalvacije na gospodarstvo Srbije opozarjajo na velike izgube v posameznih gospodarskih dejavnostih. Najbolj prizadeti sta barvna in črna metalurgija, slede predelovalci nafte in umetnih gnojil ter tekstilna in elektronska industrija. Te panoge uvažajo več kot izvozijo, razen tega pa so obremenjene še z od-

noge, razen barvne metalurgije, zahtevajo materialno spodbudo za posamezne vrste izvoza. Industrija jekla si želi še posebnih dinarskih kreditov, kakor tudi ustanovitev sklada za kreditira-

nje izvoznih poslov. Proizvajalci umetnih gnojil zahtevajo povečanje cen uvoznih kemikalij za umetna gnojila, tekstilna industrija pa povečanje prodajnih cen tekstila v poprečju za 11 %.

Pomisliki o NE Krško

Na posvetovanju o gospodarskem razvoju Hrvaške je več udeležencev izrazilo pomisleke glede graditve jedrske centrale v Krškem. Poudarjali so, da je potrebno najprej dokončati hidroelektrarno Orlovac in elektrarno v Vraždinu, za kar Hrvaška potrebuje milijardo 300 milijonov dinarjev. Pomislek glede skupne graditve jedrske centrale v Krškem s Slovenijo je predvsem njena cena, ki se je od prvotne milijarde 700 milijonov dinarjev zvišala na več kot tri milijarde din. Hrvaška se mora sedaj odločiti, ali bo pospešila prizadevanja za gradnjo nuklearne elektrane, ali pa pohitela z dokončanjem elektrarn v gradnji. Slišati je bilo tudi mnenje, da bi s sredstvi, namenjenimi za nuklearno elektrarno, lahko dosti več dosegli na drugih področjih energetike.

Pik

Koliko stanovanj?

Občinska skupščina Novega Sada bo predlagala, naj bi v bližnji reviziji stanovanjske zakonodaje uredili zamenjave stanovanj in položaj nosilcev stanovanjske pravice tako, da bi preprečili špekulacije. Uredili naj bi tudi prodajo stanovanj, ker je od 1965. leta naprej opaziti zelo ugodne pogoje za kupce pri prodaji družbenih sta-

novanj. Predvsem pa naj bi pričeli predpise, ki govorijo o lastništvu stanovanj. Predlagajo, naj bo gospodinjstvo, ne pa člani, merilo za določanje števila stanovanj v osebni lastništvu. Sedanji predpisi namreč omogočajo, da imajo člani ene družine več stanovanj in ne samo dva večja ali tri manjša, kot predvideva zakon.

RTV BEOGRAD PREDLAGA

DRAŽJA NAROČNINA

Po predlogu RTV Beograd, ki ga je že obravnaval izvršni svet Srbije, naj bi se s 1. januarjem prihodnjega leta radijska naročnina povečala od 10 na 15 dinarjev, televizijska pa od 30 na 40 dinarjev mesečno. V prihodnje naj bi se ta pomembna dejavnost razvijala kot enotni radiodifuzni sistem v republiki, s tem, da bi bili nosilci

razvoja še naprej centri v Beogradu, Novem Sadu in Prištini. Za uresničitev programa razvoja v obdobju od 1971 do 1976. leta je potrebno povečati vire financiranja, ker je v tem obdobju potrebno vložiti 30 milijonov dinarjev za razvoj radia in kakih 30 milijonov za modernizacijo televizije. V programu je prav tako predvideno, naj na-

TE DNI
SO REKLI

Predsednik RO Sindikata delavcev industrije in rudarstva Slovenije STJEPAN ŠAUBERT v razpravi na II. konferenci ZSJ:

„Zaradi načelnih, dolgotrajnih teoretičnih razprav je delavski razred dobival vtis, da družba ni sposobna obvladati ekscesov na področju delitve. To je imelo tudi škodljive politične posledice, še posebej za sindikate, katere je njihovo članstvo najprej kritiziralo.“

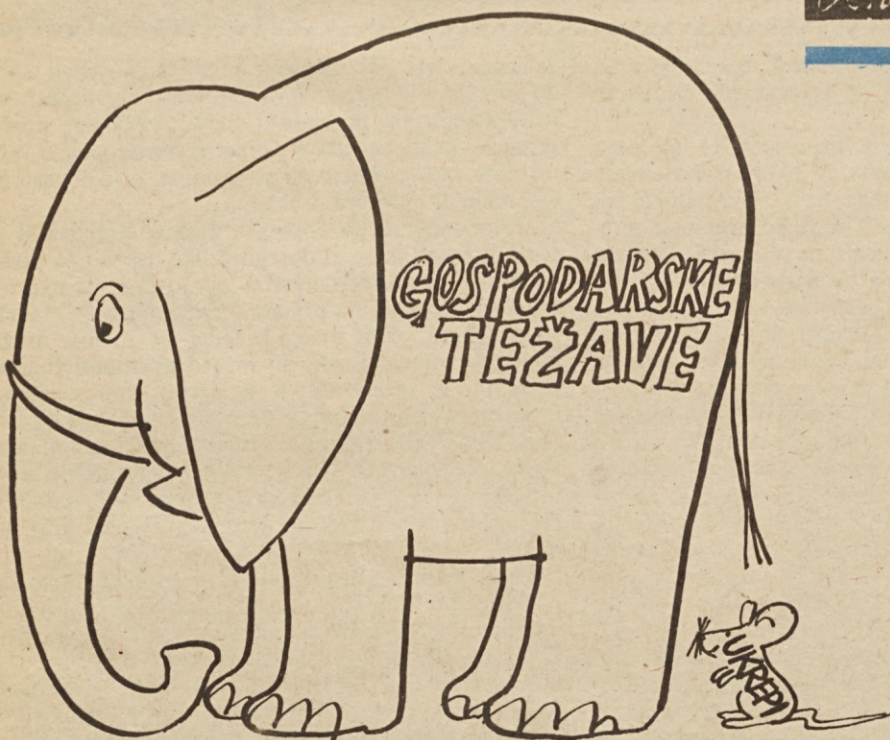
Rešitev za te ekscese pa obstaja — in to v organiziranih in potrpežljivih prizadevanjih za uveljavitev samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja. Ne bi vas želel utrujati s številkami, vendar pa moram navesti nekaj podatkov o tem, kaj vse se je v Sloveniji spremenilo že z začetkom samoupravnega sporazumevanja. Če primerjamo vrstni red posameznih panog na lestvici osebnih dohodkov, potem vidimo, da so se zadeve v Sloveniji po uveljavitvi samoupravnih sporazumov precej spremenile. Tako je elektroenergija padla s šestega na osmo mesto, filmska industrija pa z devetega na devetnajsto mesto. Ali pa obratno: zračni promet se je s petega mesta povzpел na tretje mesto, rudarji v premogovnikih so se z nezavidnega 33. mesta na tej lestvici povzpeli na 16. mesto, delavci v črni metalurgiji pa s 47. na 36. mesto. Še nekaj podatkov o razponih: pred podpisom samoupravnih sporazumov je bil razpon med najvišjim in najnižjim poprečjem tudi 1:2,70, potem pa se je začel zoževati in znaša sedaj 1:2,44 — s tem da se je najvišje poprečje osebnih dohodkov dvignilo na indeks 111,5, najnižje poprečje pa je raslo precej hitrejše in doseglo indeks 123,8.

Če pogledamo, kakšen je položaj nekaterih panog v Jugoslaviji kot celoti, kakšen pa v Sloveniji, potem je v Jugoslaviji šolstvo na 23. mestu, v Sloveniji pa na 13. mestu. Premogovniki so v Jugoslaviji na 31. mestu, v Sloveniji pa — kot že rečeno — na 16. mestu; gozdarstvo je v Jugoslaviji na 41. mestu, v Sloveniji na 29. mestu, gumarska industrija je v Jugoslaviji na 45., v Sloveniji pa na 28. mestu itd.

Ni dvoma, da lahko s samoupravnim sporazumevanjem na področju osebnih dohodkov marsikaj dosežemo, in ni dvoma, da morajo biti sindikati v tem sporazumevanju zelo aktivni; to je prvenstvena in konkretna naloga vseh sindikalnih organizacij. Zato se zavzemam, da naša konferenca poudari, da se samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje uveljavlja prepočasno in da se odločno zavzame, da se to spremeni. Sedanja različna zavzetost sindikatov za samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje ter različna stopnja razvitenosti sistema sporazumevanja v Jugoslaviji škoduje vsem — tudi tistim, ki so sedaj že v obdobju usklajevanja samoupravnih sporazumov, kot je na primer Slovenija, kjer že imamo tudi predloge za nadaljnje izboljšanje tega sistema in za njegovo razširitev na druga področja družbene produkcije.“

BRESI
POHIŠTVO

A. Novak

BREZ BESED

PODOBE NAŠEGA ČASA

— Pa je končno le prišlo do določenih premikov, ne?
— Ja, res je!
— Ni se ostalo le pri besedah, ne?
— Ne, ni se!
— Kako se bo pa začelo v praksi, kaj praviš?
— Davke se bo nabilo! Najprej na delo, nato pa še na vse tisto, kar kdo ima.
— Pa na družine?
— Na družine tudi. Tiste republike, kjer veliko žensk dela, bodo prizadete, a kaj moremo, bo že kako, nič ne da...
— A cene?
— Tudi cene se bo navilo. Vendar na noben način ne na škodo našega delovnega človeka.
— Pa stanovanja?
— Šlo se bo na ekonomske najemnine. Trisobna ne bodo več po trideset na mesec, ampak krepko čez.
— A če ima kdo vikend?
— Je že vse predvideno: davek kot za hišo in še precej procentov zraven, davek na premoženje, letna turi-

stična taksa, davek na dohodek, če prespi še kdo razen najožjih sorodnikov, račun od komunale, če lastnik sam sežiga smeti ali hodi po vodo, davek...
— O, to bo imenitno urejeno! Pa stanovanjski krediti z različnimi moratoriji...
— Le-te se bo revaloriziralo!

— S takšnimi, ki imajo na vesti več kot milijardo.
— Ali misliš, da so tudi takšni?
— Brez skrbi, da so! Saj bereš o bankah, ne?
— O kakšnih bankah?
— O novosadski, pa o skopski, pa o splitski...
— Berem, kako ne!
— No, vidiš. Pa o Jugo-

— Ne ostaja se!
— Kot se je na primer ostalo ob tistih agrokombinatih. Saj poznaš tiste primere, ne?
— Poznam, kako ne!
— Ampak, nikar zdaj ne misli, da sem jaz za sekanje glav. Nikakor ne! Le na položaje bi ne smeli več riniti takšnih ljudi, to mislim.

— Ne to! Tisto o dolarjih.
— O kakšnih dolarjih?
— O tistih, ki bodo prišli na glavo vsakega Slovenca. Tri tisoč jih bo.
— Kdaj jih bo?
— Že čez pičlih petnajst let.
— Tega pa jaz s svojo pokojnino že ne bom dočkal.
— Tudi jaz ne! Lepo pa

Prva nagrada v Koper

Prejeli smo 1853 rešitev nagradne križanke PIVOVARNA UNION, ki je bila objavljena v 10. številki Delavske enotnosti dne 11. marca 1972. Med pravnimi rešitvami smo izžrebali nagrade, ki jih prejmejo naslednji:

Prva nagrada — 3 kartone piva: Lino GORELA, Kidričeva 12, 66000 Koper, 2. nagrada — 2 kartona piva: Majda TRILAR, Cankarjeva 15, 64220 Radovljica, 3. nagrada — 1 karton piva: Maks KRISTAN, Snežniška 31, 66257 Pivka, 4. do 10. nagrada — knjižne nagrade: Stanko ČESNIK, Tomšičeva 5, 66250 Ilirska Bistrica, Draga KOŠAN, 68333 Semič 23, Bela krajina, Marjan MAJES, 64245 Kropa št. 104, Lojzka MIKLAVC, Bistrica 18, p. Limbuš, Danijel KISOVAR, Šlandrov trg 39 a, 63310 Žalec, Milka KUKOVIČ, 62343 Fala 36 in Nevenka DERČA, Ločica 22/a, 63313 Polzela.

Prvim trem nagrajencem bomo poslali potrdilo, da so bili izžrebani, s katerim lahko dvignejo nagrade v Pivovarni Union v komercialnem sektorju. Ostale nagrade pa bomo nagrajencem poslali po pošti.

PRAVILNA REŠITEV:

VODORAVNO: Pivovarna Union, ekspresionisti, dretar, kristal, Abano, Otta, Itaka, AA, past, ja, TT, Mani, lak, antipod, Irska, Olav, urar, SS, Arosa, vikariat, KB, Nielsen, Rim, ogljik, Iasi, Caen, TP, Llano, vstop, DP, Stobi, Ian, slatina, Skopje, rn, VJ, tisk, GR, Sapporo, Laos, atom, AK, Proarte, Elza, akti, on, Ajd, Ast, omet, vremenoslovec, Ri, stramin, tovarišica, Ravenčan, Rato, OG, nota, enoglasnost, KNOJ.

Optimističen pomenek

— In tista stanovanja, ki so jih za smešno ceno odkupili direktorji in drugi ustrezni faktorji?
— Vse pogodbe se pravkar daje pod drobnogled družbene kontrole.
— A veš, kaj sem slišal?! Da se bo pogledalo pod prste tudi tistim, ki so pred zaporo prometa z zemljišči pokupili cele komplekse, ker so zvedeli, da se bo le postavilo piko na i?!
— Ja, govori se!
— To je pa res imenitno!
— Ja, imenitno je!
— A kaj misliš, kako bo z velikimi ribami?
— S kakšnimi velikimi ribami? Zdaj te pa res ne razumem.

tekstilu et cetera.
— Ja, bral sem! Kaj hočeš reči s tem? Naravnost povej, ne hodi po ovinkih!
— Slišal bi rad, kako se bo takšne primere obravnavalo. Če kaj veš o tem...
— Mislim, da se jih bo obravnavalo z vso potrebno pozornostjo in ostrino. Vso stvar olajšuje tudi to, da je nekaj prizadetih subjektivnih faktorjev že tik pred penzijo in da kadrovske posegi niti ne bodo potrebni.
— A tako! Potem res ne bodo ostali ali šli gor. Kdo bi si mislil! Ja, to je pa res imenitno!
— Ja, imenitno je!
— Videti je, da se res ne ostaja pri besedah, ne?

— Res je, red mora biti! Zato je kar prav, da so onega zadnjič zašili za pet mesecev.
— Katerega onega?
— Onega, ki je tistemu pijancu potegnil iz žepa denarnico s sto jurji. Kakšni časi: človek že ob belem dnevu ni več varen na cesti.
— Prav imaš. Tudi vlovov je vse več. Zaklepati bo treba. Kupiti psa.
— Gre pa nam vseeno na bolje, ne?
— Kako to misliš?
— Ali nisi bral?
— Da se cigaret ne sme podražiti. In tekstila, moke, avtomobilov... To je zelo sumljivo. To diši po bencinu.

bo takrat naši mladini, ne, s tistimi dolarji v žepu.
— Ja, če se ne bo zadušila.
— Zakaj zadušila?
— Kaj ne bereš, da je v zraku vse več dima in saj?!
— Ja, berem. Ampak bral sem tudi, da bodo menda sprejeli zakon proti onesnaženju... kakšnem že, se spomniš?
— Narave?
— Ne!
— Družbe?
— Ne, kakšne družbe neki!
— Zraka?
— Ja, zraka, zraka, tako je!
VINKO BLATNIK

Kaj, ko denar tako hitro izpuhti!

Tržni vsakdan

Prijetno pomladansko sonce počasi oživlja tudi ljubljanski trg. Gospodinje vstajajo bolj zgodaj kot navadno, branjevke pa še prej. Vsem se mudi na trg.

„Kupiti moram motovilec, upam, da bodo te presnete ženske danes kaj cenejše. Čakaj, čakaj, da pogledam! Točno, čebule in peteršiljčka nimam več. Najbolje, da si kar zapišem. Pa Marto danes moram dobiti. Me prav zanima, kaj bo rekla na podražitev mesa. Vedno je govorila...“

„Krasno se bo danes prodajalo. Regrata še ni veliko, čisto lahko bomo držale ceno. Vidiš, ja, nisem tako neumna, kot pravi moj Francej. Včeraj je ta stari kar godel, ko sem ves dan nabirala in čistila regrat.“

„Stiri, pet... za vlak je že zdavnaj. In za kavo tudi... šest, sedem... celih, jurjev, pa še drobiz. In ura je komaj enajst.“

„Ti presneta ženska, tako je „nobel“ in polno

denarnico „ta rdečih“ ima, pa „gliha“ za petdeset par. Naj gre drugič kar sama na njivo.“

„Solatka za vas, gospa! Danes zjutraj sem jo nabrala Jajčka? Cisto sveža so.“ „Koliko zeljčka boste danes vzeli? Je še iz iste kadi kot zadnjič.“

„Si brala, Marta, a? Meso! Ti nisem že prejšnji teden rekla, da nekaj bo? Pa imamo! Bomo pa več krompirja jedli.“

„Prav si imela. Pa saj so rekli, da samo pet procentov, pa je več kot petnajst. Sicer pa, si že slišala, da je hči naše sosedice...“

Na ljubljanskem in najbrž tudi na vseh drugih trgih postaja iz dneva v dan bolj živahno. Nezaposlenim gospodinjam je to dopoldanski izlet, klepet s prijateljico, prihranjen kak dinar, predvsem pa, da se navada ne opusti. Tržnim inšpektorjem je tu služba, prodajalcem pa bolj ali manj prigraran dinar.

FOTO IN TEKST: A. AGNIČ

Zvočni razgovor pod zvočniki

Vsaka guba, po ena skrb

„Mica, ali se nismo zmenili, da bomo ob dveh pocenile?“

Zime še ni konec, kurjave pa že primanjkuje

NA POL POTI?

Vrsta analiz o notranjih odnosih v delovnih skupnostih priča, da obstaja v našem gospodarstvu neskladje med razvitostjo proizvodnih sredstev in tehnologije, razvitostjo upravljanja delovnih procesov in organizacijo dela ter razvitostjo samoupravnih odnosov. Sedanja proizvodna sredstva in tehnologija v večini delovnih organizacij že zdavnaj presegata prevladujoči tip organizacije in odnosov ljudi pri delu. Po drugi strani pa vse ostreje zahteve po razvitejših samoupravnih odnosih in neposrednem odločanju o celotnem dohodku, ki ga ustvarjajo v delovnih enotah in obratih, ne dopuščajo več niti polovičnega krpanja niti odlašanja pri spreminjanju upravljanja delovnih procesov in organizacije dela.

Dosedanje izkušnje kažejo, da so prizadevanja pri razvijanju samoupravljanja uspešna samo v primeru, če rešitve v celoti upoštevajo značilnosti našega družbenoekonomskega sistema in samoupravne odnose. Rezultati namreč niso ugodni in trajni v tistih delovnih organizacijah, kjer so uvajali rešitve in metode, ki so zadrževale odločanja o poslovnih politiki na najvišji ravni delovne organizacije ne glede na samoupravne organe delovnih enot, omejevale področja delovanja in odločanja delovnim enotam, osredotočale odločanje na nekaj organov z maloštevilnimi člani, ločevale strokovne delavce od samoupravnih organov in od drugih delavcev, ozile prostor samostojnosti in ustvarjalnosti pri delu, vzdrževale odnose podrejenosti in radejnosti, uvajale nagrajevanje po delu na podlagi formalnih meril ali meril, lastnih drugim družbenoekonomskim sistemom, zanemarjale odgovornost, obveščanje in nadzor ter usposabljanje delavcev itd.

Večina delavcem opravlja v takšnih delovnih organizacijah na svojih delovnih mestih le izvršilne delovne postopke. Vse prepočasi pa se uveljavljajo delovni postopki, ki imajo značaj upravljanja delovnih procesov, n. pr. takšni, da delavci lahko sami nadzorujejo lastno delo in njegove rezultate. Tudi rezultate in kakovost dela vodilnih in strokovnih delavcev ugotavljajo pogosteje kolektivno-izvršilni organi kot pa delavski sveti. Strokovne službe in administrativni delavci so bolj pogosto odgovorni samo pred višjimi kolektivno-izvršilnimi organi kakor pred delavskim svetom. S tem se omogoča odločanje o rezultatih dela v ožjem krogu strokovnih in vodilnih delavcev, kar lahko samo škodi kakovosti dela in znižuje odgovornost za opravljeno strokovno delo.

Kako izkoreniniti takšno prakso?

Samo tako, da preide razporejanje dohodka organizacij združenega dela na sredstva za zadovoljitev osebnih in skupnih potreb delavcev in za širjenje materialne osnove dela, kot tudi delitev sredstev za osebne dohodke in uporaba sredstev družbene reprodukcije, v pristojnost samoupravnega odločanja delavcev (21. in 22. ustavni amandma). Osnove in merila, ki jih pri tem uporabljajo, morajo biti v skladu z ustavnimi načeli oziroma z osnovami in merili, ki so določeni s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, v katerih se ta načela konkretizirajo za posamezna področja družbene reprodukcije in za posamezne dejavnosti ali okolja.

V zvezi s tem je konferenca ZKJ naložila komunistom, ki delajo v sindikatih, nalogo, da se morajo vztrajno zavzemati za to, da bi v dogovorih in sporazumih kar najpopolneje uresničili načela in določila ustavnih dopolnil. A še zlasti se morajo zavzemati za to, da bo delo oziroma prispevek, ki ga delavec da s svojim osebnim delom, edina podlaga za pridobivanje osebnih dohodkov in da mora enakemu delu, v kateremkoli delu združenega dela ustrezati tudi enak osebni dohodek.

V. B.

V BOJU ZA VEČJI VPLIV DELAVCEV NA ODLOČANJE

Vpliv močno odvisen od obveščeniosti

Deset članov komisije republiškega sveta ZSS za obveščanje v delovnih organizacijah je pred tednom dni na svoji prvi seji razpravljalo o osnovni gradivi, ki poskuša urediti komuniciranje v sindikatih in obveščanje javnosti o delovanju sindikatov Slovenije. Največji del seje so člani posvetili razpravi o predlogu delovnega načrta komisije za obveščanje v delovnih organizacijah.

O KONCEPTU JAVNE RAZPRAVE

Delovni skupini, ki jo je predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije zadolžilo, da predloži predlog o organizaciji komuniciranja v sindikatih in obveščanja javnosti o delovanju sindikatov Slovenije, je informativna služba RS ZSS posredovala osnutek takega predloga. Člani komisije za obveščanje v delovnih organizacijah so predlagali v osnutku nekatere dopolnitve ter o svojih predlogih delovno skupino tudi že obvestili.

Medtem ko poročamo o prvi seji komisije RS ZSS za obveščanje v delovnih organizacijah, se je tudi že sestala delovna skupina za pripravo že omenjenega predloga, žal pa o njenih ocenah osnutka komuniciranja v sindikatih in obveščanja javnosti o delovanju sindikatov zaradi zaključka redakcije še ni mogoče poročati. Zato bomo o tem podrobneje spregovorili v eni izmed naslednjih izdaj tednika Delavska enotnost!

POMAGATI IN SPODBUJATI

Predloženi predlog delovnega načrta komisije RS ZSS za obveščanje v delovnih organizacijah so udeleženci v razpravi dopolnili in nekoliko tudi razširili.

Komisija si bo prizadevala spodbuditi občinske sindikalne organizacije in njihova vodstva, naj ustanovijo komisije za obveščanje v delovnih organizacijah. V prvi fazi takih prizadevanj naj bi ustanovili komisije mestni svet Zveze sindikatov Ljubljana in ObSS Ajdovščina, Crnomelj, Domžale, Jesenice, Kamnik, Krško, Murska Sobota, Postojna, Radovljica, Škofja Loka in Trbovlje. Razen tega bo komisija spodbujala visokošolski študij kadrov, ki delajo na področju organizacije in izvedbe obveščanja v delovnih organizacijah. Delavski univerzi „Tomo Brejc“ v Kranju pa bo predlagala, kakšne funkcionalne seminarje naj pripravi za letošnje pomlad in jesen,

ternih aktih delovne organizacije, je po sklepu komisije treba dopolniti in ponatisniti.

Pred kongresom sindikatov Slovenije namerava komisija pripraviti sodelovanju z drugimi zainteresiranimi organizacijami, združenji in ustanovami posvetovanje, na katerem bi z vidikov obveščanja zaposlenih in njihove obveščeniosti opozorili, zakaj imajo delavci premajhen vpliv na najpomembnejše odločitve v procesu samoupravljanja. Do ugotovitev naj bi namreč zavzel svoje stališče tudi predvideni kongres.

KAKO PROGRAM URESNIČITI?

Člani komisije RS ZSS za obveščanje v delovnih organizacijah so med razpravo poudarili, da bo mogoče sprejeti program uresničiti le, če ga bodo sprejele kot sestavni del svojih akcijskih programov osnovne organizacije sindikata, njihove morebitne komisije za obveščanje in če jim bodo v posameznih akcijah za urejanje problemov na področju obveščanja pomagale komisije za obveščanje občinskih svetov Zveze sindikatov oziroma občinski sveti sami. Komisija RS ZSS za obveščanje v delovnih organizacijah bo lahko posamezne akcije le spodbujala, usmerjala in vodila ter prek informativne službe RS ZSS in tednika Delavska enotnost s sprotno dobro obveščeniostjo sindikalnih delavcev odgovarjala na vprašanja O CEM, KDO, ZAKAJ in KAKO organizirati obveščanje zaposlenih!

DUŠAN REBOLJ

Zapostavljeni počitniški domovi

Na Bledu je 13 počitniških domov, v katerih je skupaj 450 ležišč, to pa je desetina vseh prenočitvenih zmogljivosti tega kraja. Blejski turistični delavci ugotavljajo, da kolektivi, ki te domove upravljajo, zanje na splošno premalo skrbijo. Njihova ureditev ne ustreza več sodobnim zahtevam, zaradi slabega vzdrževanja jih več vidno propada, izkoriščenost njihovih zmogljivosti pa je tudi zelo nizka, saj so velik del leta zaprti. Tako ti domovi niso prav nič v prid prizadevanjem za splošen nadaljnji napredek turistične dejavnosti v tem kraju.

Turistično društvo je zato pozvalo vse lastnike počitniških domov, naj zanje bolje poskrbijo in naj ga tudi seznanijo, kakšne namene imajo s svojimi objekti. Društvo še posebno vztraja pri tem, da bi nujno morali takoj izboljšati pogoje za nastanitev in prehrano v tistih domovih, ki sprejemajo tudi zunanje goste. Ti bi se morali podrežati povsem enakim predpisom, kot hoteli.

S. M.

DOGOVORJENO PA NE PORAVNANO

Trboveljska Termoelektrarna, ki najbolj zastuplja ozračje in povzročča škodo okoliškim kmetovalcem, kljub dogovoru ne poravnava škode

Trboveljska termoelektrarna mora v skladu s sprejetim dogovorom kot največji povzročitelj onesnaženja ozračja v okoliških vaseh hkratniške in trboveljske občine izplačevati prizadetim občanom odškodnino za uničene pridelke in letino. To vsako leto ugotavlja posebna medobčinska komisija, v kateri so agronomi in drugi izvedenci. Za leto 1971 znaša ta škoda nekaj nad 420.000 din, vendar odpade dobršen del tudi na Cementarno in Steklarno ter tovarno kemičnih izdelkov, ki prav tako onečejajo ozračje, vendar je njihov delež pri tem minimalen, saj je ugotovljeno na osnovi uradnih meritev, da 90 % ozračja onečaja Termoelektrarna. Sprejeti dogovor med drugim tudi predvideva, da morajo ta podjetja poravnati škodo prizadetim občanom najkasneje do konca januarja za preteklo leto.

Z izplačilom odškodnine pa je vselej velik križ. Prizadeti prebivalci jo morajo vsako leto dobesedno „iztrgati“, predvsem od trboveljske termoelektrarne. Čeprav je pred vrati april, vaščani od tega trboveljskega podjetja še niso prejeli denarja za odškodnino za leto 1971. Termoelektrarna navaja kot razlog blokiran bančni račun, zavoljo katerega ne more poravnati teh obveznosti. Prizadeti občani pa pravijo, da kolektiv te delovne organizacije še noben mesec ni

ostal brez osebnih dohodkov, in če najdejo denar za osebna izplačila, bi ga morali najti tudi za poravnane teh obveznosti.

Ni treba posebej poudarjati, da pomeni ta odškodnina za številne okoliške kmete poglaviti vir preživljanja, ker jim zveplov dioksid vsako jesen uničuje pridelke. Značilen je primer kmeta, ki je nekdanji redil deset in več glav živine, zdaj pa ne pridobi toliko krme, da bi imel v hlevu tri govedi. Ali pa primer uničenih sadovnjakov, ki lani niso dali nobenega sadeža, čeprav so kmetje vložili v njihovo rast veliko sredstev.

Po vsem tem ne preseneča sklep, ki so ga sprejeli na zadnjem medobčinskem posvetovanju v Hratniku, ko so razpravljali o ukrepih proti zastupljanju ozračja v revirjih,

naj prizadeti kmetje in drugi vaščani sami pridejo v termoelektrarno, da bi se poskusili dogovoriti za izplačilo odškodnine. Komentar na to ni potreben...

LE NEKAJ VEČ KOT POLOVICA DELOVNIH IN DRUGIH ORGANIZACIJ JE V PETIH OBČINAH MARIBORSKEGA OBMOČJA PODPISALO POGODBE ZA SREDSTVA ZA NADALJNJO GRADNJO MARIBORSKE BOLNIŠNICE ● POMAGALA BI KREDITNA BANKA MARIBOR S PREMOSITVENIM KREDITOM

KLJUB VSEMU: GRADNJA

Kljub temu da zbiranje sredstev za izgradnjo mariborske bolnišnice ne poteka tako, kot so predvidevali, bodo verjetno 15. junija letos znova pričeli z nadaljnjo gradnjo. Z doslej zbranimi prispevki za novo bol-

nišnico že gradijo novo kotlarno ter urejajo kanalizacijo, cestišče in parkirne prostore. Naštete objekte bodo uredili do 15. junija, nato pa nameravajo nadaljevati dela na najpomembnejšem objektu – hospitalni stolpnici, ki bo imela v 15 nadstropjih 450 ležišč. Pri tem pa bo treba zgraditi še podzemna hodnika od ginekološkega do infekcijskega oddelka in od ginekološkega oddelka do kirurgije. Razen tega bodo letos začeli z izgradnjo nove transformatorske postaje.

Akcija zbiranja sredstev za nadaljevanje izgradnje bolnišnice je bila sicer obsežna, vendar je v 5 občinah mariborskega območja podpisalo ustrezne pogodbe le približno 53 odstotkov vseh, katerim so te pogodbe poslali. To pomeni,

da je bil finančni načrt zbiranja sredstev doslej izpolnjen 73-odstotno. Pri tem je na prvem mestu mariborska občina, za njo pa so Slovenska Bistrica, Lenart, Ormož in Ptuj.

Lani so delovne organizacije prispevale za izgradnjo bolnišnice 7.292.704 din, računajo pa, da bodo v petih letih zbrali 56.111.800 din. To pa je premalo, saj je znano, da znaša celotna investicija okrog 160 milijonov dinarjev. Zato so razdelili gradnjo v dve fazi. Prva obsega že omenjene objekte, ki jih bodo začeli letos graditi s pomočjo premostitvenega posojila Kreditne banke Maribor. To posojilo naj bi znašalo okrog 59 milijonov dinarjev, odplačali pa ga bodo s sredstvi, ki bodo pritekala redno vsako leto s prispevki delovnih in drugih organizacij.

V Mariboru računajo, da bo precejšen del objektov zgrajen prihodnje leto, bolnišnica sama pa bo s svojimi sredstvi zgradila še prizidek ob patološkem oddelku za radioizotope in dializo. Ustrezen laboratorij so že kupili v Chicagu. Prihodnje leto bo delovna skupnost bolnišnice z lastnimi sredstvi zgradila še podzemni hodnik od upravne zgradbe do nove stolpnice ter kisikarni in lekarno.

Da bi zbrali čimveč sredstev za nadaljnjo izgradnjo mariborske bolnišnice, je odbor za gradnjo sklenil še enkrat pozvati vse delovne organizacije, družbenopolitične skupnosti in druge, ki niso podpisali pogodb o sofinanciranju, naj to čimprej store. Člani odbora pa bodo tudi osebno obiskali vse te organizacije.

D. P.

● ŽALEC

VRTEC IN GLASBENA ŠOLA

Ob dnevu žena so v Žalcu ob prisotnosti predstavnikov občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij, delovnih kolektivov in občanov izročili namenu dva objekta za vzgojo mladih. Odprli so novo zgradbo vzgojnovarstvene ustanove in glasbene šole. Oba objekta je zgradilo gradbeno podjetje Gradnja iz Žalca. Veljala pa sta okrog 250 milijonov. Sta izredno funkcionalna in moderno urejena. Posebna pridobitev pa je glasbena šola, ki je nedvomno med najlepšimi tovrstnimi objekti v Sloveniji.

M. B.

Francози in mi ...

UNESCO je proglasil leto 1972 za „mednarodno leto knjige“. Njegovo resolucijo o tem in njegov obsežen akcijski program je dobil podpis tudi v imenu vlade SFRJ. Tudi v Jugoslaviji naj bi v tem letu spodbudili vrsto akcij v korist širjenja knjige.

In storili smo. Tako je ista vlada SFRJ predlagala zakon o obveznem 30% pologu, ki ga mora dati delovna organizacija pri vsakršnem nakupu. Torej tudi ob nakupu knjige za javne ali šolske knjižnice.

Prva akcija slovenskih poslancev v zvezni skupščini, da bi ta nesmisel odpravili za nabavo npr. učil, šolske opreme, knjige, je propadla, ker se je naenkrat javilo preveč zainteresovanih (turizem in gostinstvo). Zdaj je v teku „drugi naval“, druga akcija odbora za izobraževanje zvezne skupščine, ki želi odpraviti ta nesmisel.

Medtem pa je prvo četrtletje leta 1972 že mimo in v našem tisku lahko z navdušenjem beremo vesti o tem, kako pariško županstvo daruje vsakemu poročnemu paru v „mednarodnem letu knjige“ lepo knjižno zbirko. A to so Francozi, mi pa smo mi!

Pred dnevi je nekdo na seji Republiške konference SZDL Slovenije, ki je bila posvečena kulturi, pikro pripomnil: Tako je, kadar cene naraščajo, pride na dnevni red kultura in tako se dvigne tudi njena cena!

S. G.

REPUBLIŠKA KONFERENCA SZDL SLOVENIJE O KULTURNIH SKUPNOSTIH

O KULTURNI AKCIJI IN KULTURNI GLUHOTI

... V-prazno je govoriti o vplivu delavskega razreda, če ta delavski razred ni ustrezno organiziran, če ni informiran, če nima dovolj kvalificiranih osnov, da bi se sam odločil in uveljavljal svoj vpliv. In če samostojno ne razpolaga s sredstvi, ki jih je ustvaril. Vprašanje je torej, kaj bi bilo zato potrebno storiti, kaj spremeniti ali izpopolniti; kako odpreti zvezo med kulturno skupnostjo in proizvajalcem. Kajti najbrž je res, da je v sedanjih razmerah delavec vse preveč zaprt samo v svojo delovno organizacijo in v stanovanje ...

To je prav gotovo ena izmed pomembnih misli iz uvodnega referata MARJANA JAVORNIKA, člana predsedstva republiške konference SZDL Slovenije, na seji konference, ki je pred dnevi obravnavala „Kulturne skupnosti in njihovo raz-

vojnjo politiko“. Iztrgala sem to misel iz celote in ji pripisala velik pomen zato, ker si ista vprašanja zastavljajo tudi slovenski sindikati, še posebej ta čas, ko razmišljamo v družbi o tem, da bi tudi v kulturnih skupnostih uveljavili delegatski sistem in tako ustvarili demokratične

možnosti tudi za večji vpliv delavcev na kulturno politiko. Tudi po presoji Socialistične zveze je to vprašanje tisto, ki terja konkretno kulturno akcijo družbenopolitičnih organizacij. Če namreč delavec v organizaciji združenega dela ali v

nizacij, ki ga je pred dnevi organiziral republiški svet ZSS in o katerem smo tudi mi poročali, sodi v okvir te kulturne akcije. Dogovor o kulturni akciji je torej spodbudil že marsikoga in kaže na voljo družbenih sil, da tudi na tem področju člove-

DELOVNE ORGANIZACIJE – SOUSTANOVITELJICE VELENJSKE KNJIŽNICE

Pomembno poslanstvo

V mednarodnem letu knjige želi velenjska knjižnica razširiti soustanoviteljstvo tudi na delovne organizacije Šaleške doline – in to predvsem zato, da se bo knjižnica lahko razvijala kot izobraževalna institucija v najširšem pomenu

V Velenju so pred petimi meseci odprli novo knjižnico, ki so jo zgradili s krajevnim samopriskom občanov ter z združenimi sredstvi delovnih organi-

zacij. Novi prostori so omogočili občutno povečanje števila obiskov, kar dokazuje, da je bil denar resnično dobro naložen.

Velenjska knjižnica je imela lani blizu 15.000 obiskov, izposodila pa je več kot 31.000 knjig. Med obiskovalci so prevladovali mladi bralci, razveseljivo pa je, da se je v zadnjih mesecih povečalo tudi število starejših obiskovalcev. Od oktobra lanskega leta pa do danes se je povečalo število rednih obiskovalcev knjižnice za več kot 600.

Police so lani bogato založili z novimi knjigami, posebej še s takimi za mlade obiskovalce. Kupili so več kot 2.700 novih knjig, kar je toliko, kot so jih kupili prej v desetih letih. Za-

hvala za to, da je dobila velenjska knjižnica v letu 1971 toliko novih knjig, gre predvsem Tovarni gospodinske opreme Gorenje Velenje, kulturni skupnosti Slovenije ter občinskemu sindikalnemu svetu Velenje. 215 knjig pa so dobili v dar.

Rekordni obisk je imela velenjska knjižnica februarja letos, ko jo je obiskalo 2.200 mladih in 500 starejših bralcev, ki so si izposodili blizu 5.500 knjig. Čeprav ima velenjska knjižnica, skupaj z oddelkom v Šoštanju, zdaj že blizu 15.000 knjig, si vodstvo prizadeva, da bi zbrali zraven občinske skupščine Velenje še več drugih soustanoviteljev, predvsem delovne organizacije. Za uresničitev srednjeročnega programa

razvoja velenjske knjižnice bi rabili do leta 1983 samo za nakup novih knjig letno po najmanj 300.000 dinarjev. Velenjska kulturna skupnost sama tega bremena po vsej verjetnosti ne bo zmogla, zato računajo, da bodo delovne organizacije kot soustanoviteljice knjižnice združile potreben denar za nakup novih knjig. Delovne organizacije pa bi s prevzemom soustanoviteljstva trajno sodelovale pri nakupu novih knjig. Nasploh pa mislijo razširiti sodelovanje velenjske knjižnice z delovnimi organizacijami, posebej tudi zavoljo tega, ker želijo, da bi se knjižnica čimprej začela razvijati tudi kot izobraževalna institucija v najširšem pomenu. (vš)

Spodbuda za izumitelje

V tekstilni industriji Tekstilindus v Kranju že nekaj let ugotavljajo, da med člani kolektiva ni dovolj zanimanja za izumiteljsko in novatorsko dejavnost. Delavski svet podjetja je zato sprejel nov pravilnik, ki v primerjavi s starim zagotavlja avtorjem izumov, tehničnih izboljšav in raznih koristnih predlogov kar petkrat višje nagrade. Pravilnik je sestavljen tako, da avtorji tudi sami lahko ugotavljajo, kakšna odškodnina jim pripada za gospodarsko korist, ki jo je podjetje pridobilo po njihovi zaslugi. M.

Trgovina prispeva za dozidavo šole

V Celju že več let opažajo, da so zmogljivosti šolskega centra za blagovni promet premajhne. Že več let ne morejo sprejeti v uk vseh, ki bi se želeli usposobiti za trgovske delavce.

To pa postaja za razvoj celjske trgovine ozko grlo. Iz leta v leto se trgovina na celjskem območju širi, za kar pa potrebuje vrsto ustrezno usposobljenih delavcev. Teh pa jim šolski center za

blagovni promet, žal, kljub dobri volji ne more usposobiti.

Prav zavoljo tega so se sestali predstavniki šolskega centra za blagovni promet in predstavniki celjske trgovine. Na sestanku so večkrat poudarili pripravljenost trgovine, da pomaga šolskemu centru. To pa še predvsem zato, ker so celjska trgovska podjetja za prihodnje leto prijavila 448 učencev, šola pa jih bo lahko sprejela le polovico.

Ta stiska v šoli pa je rodila misel o prizidku k šoli. Po načrtu in cenah, ki veljajo v gradbeništvu, bi prizidek veljal okrog osem milijonov dinarjev. Del teh sredstev bi prispevala trgovina, tako da bi za vsakega vpisanega učenca v prihodnjem šolskem letu plačala 15.000 dinarjev. Del sredstev bi prispevale občinske skupščine v celjski regiji ter republiška izobraževalna skupnost. V prihodnjih tednih bodo trgovska podjetja že podpisala ustrezen dogovor o financiranju gradnje prizidka. Pobuda šolskega centra za blagovni promet in trgovine je vredna pohvale. Kaže pa tudi na to, da lahko delovne organizacije in šole najdejo skupni jezik, če gre za njihove intrese M. BRECL

Micikin vrtec

krajevni skupnosti ne bo kulturno osveščen, če ne bo informiran, če ne bo v svoji delovni organizaciji ali v krajevni skupnosti izoblikoval vsaj okvirno razvojno smer svojih potreb in teženj – potem tudi v delu kulturnih skupnosti ne bo mogel biti aktiven, ne bo mogel prevzemati odgovornosti iz delegatskega odnosa, potem končno organi samoupravljanja ne bodo imeli pravih osnov za svoje odločitve ne v delovni organizaciji ne v okviru občin.

Ustvarjati je torej treba pogoje, da bodo delovni ljudje lahko dobro opravljali to svojo vlogo, treba jim je biti v pomoč pri oblikovanju njihovih kulturnih ciljev. Iz tega spoznanja pa je zrastle lani tudi zamisel o dogovoru o kulturni akciji, ki sta jo sprožila prav Socialistična zveza in Zveza sindikatov Slovenije. Vendar so na seji republiške konference SZDL ugotovili, da se ta kulturna akcija razvija počasi, prepočasi. Do konca lanskega leta je sicer 23 temeljnih kulturnih skupnosti razpravljalo o tem dogovoru in so dogovor sprejeli tudi kot svoj program, hkrati pa so to storile organizacije Zveze kulturnoprosvetnih organizacij in še nekatere druge. V dogovoru je podan minimalni vsebinski okvir za tista področja kulturnega delovanja, ki naj bi dobila prednost v snovanju kulturne politike. Tudi posvet s predstavniki 60 delovnih orga-

bovega ustvarjanja in delovanja spreminjajo stvari.

V spletu razmišljanj, kako zagotoviti večji vpliv delavcev na kulturno politiko, je zelo opozorilno izveneto tudi razmišljanje BENA ZUPANČIČA, predsednika mestne konference SZDL v Ljubljani. Ugotovil je namreč, da se v naši sredini pridružuje pojavom socialne gluhoti tudi pojavi kulturne gluhoti. Gre za to, da bi se nekateri radi razbremenili ne le temeljnih socialnih dolžnosti, marveč tudi temeljnih kulturnih dolžnosti. Izvor konfliktov na kulturnem področju je po njegovem pogosto prav v tem, da se lahko uresničujejo visoko razvite kulturne potrebe, delavcem, ki tudi prispevajo denar za kulturo, pa v zameno ponujamo največkrat le pridige. Kulturne skupnosti zato ne bi smele postati nova oblika odtujevanja denarja za kulturo in vpliva na kulturno politiko niti dušebrižniški skrbniki za kulturo delavcev, pač pa res interesna skupnost delovnih ljudi, ki bi v svoje kulturne programe vključevala vse elemente socialne in kulturne politike.

In zdi se, da je to opozorilo o kulturni gluhoti zelo tehtno. Saj smo nemara prav na področju temeljnih kulturnih dolžnosti storili doslej v resnici najmanj; to pa je tisto, kar je nekdo na konferenci posrečeno poimenoval – „kulturno opismenjevanje“. S. G.

GOSTINSKO
PODJETJE

»Haloški biser – Grad Borl«

s **HOTELOM PETOVIA,**
GRADOM BORLOM
v obeh je skupaj 160 postelj,
HALOŠKO KLETJO,
AVTOMATSKIM
KEGLJIŠČEM
IN NOVIM GOSTIŠČEM
»HALOŽAN«,
ENEM NAJLEPSIH
V PTUJU,
SE PRIPOROČA
ZA OBISK

Na našem posnetku vidimo notranjost sodobno urejenega gostišča »Haložan«, ki je z avtomatskim kegljiščem za ptujski turizem velikega pomena

URESNIČEVANJE AKCIJSKEGA PROGRAMA V TRBOVELJSKI MEHANIKI

Prve izkušnje

Od lanskega oktobra, ko so sprejeli akcijski program, pa do danes, so si pridobili nekaj izkušenj ● Vedo, da bodo morali posvetiti več skrbi gibanju na podlagi stroškov

Porast materialnih izdatkov pripisujejo v Mehaniki med drugim tudi izdelovanju nekaterih novih vrst blaga, deloma pa tudi prehodu na novo, bolj sodobno ureditev dela. Lani so prigospodarili kakih 3 milijone 400.000 din ostanka dohodka, v prvih dveh letošnjih mesecih pa je ostanek dohodka nekoliko manjši, kot so ga predvidevali. Sicer pa bodo kmalu lahko ugotovili, katerim problemom v vsakdanji proizvodnji morajo posvetiti večjo pozornost. Za letošnji načrtujejo 31 milijonov din celotnega dohodka, kar je za 3 milijone din več, kot so ga dosegli lani. Pričakujejo tudi, da bodo povečali storilnost za 5 do 6 %, kasneje pa bo ta še precej višja.

Izvozu bodo tudi naprej posvečali vso skrb. Januarja in februarja so prodali v tujino, v glavnem v Zvezno republiko Nemčijo, blaga v vrednosti 12.000 dolarjev. Zdaj se dogovarjajo za prodajo nekaterih svojih izdelkov v Nemško demokratično republiko. Vse pa kaže, da bodo letos povečali izvoz za več kot 200 %. V glavnem imajo že sklenjene pogodbe, vsekakor pa bo letošnji

izvoz največji, odkar obstoja to trboveljsko podjetje.

Kolektiv Mehanike ima tudi že svoj srednjeročni razvojni program. Z njim predvidevajo porast proizvodnje in dohodka za 100 % v primerjavi z dosegom v letu 1971 in, kot zatrjujejo, imajo vse pogoje za to, da te obveznosti izpolnijo. Lani so nekoliko povečali osebne dohodke zaposlenih, ki so znašali povprečno 1.554 din na mesec, kljub temu pa še niso izplačevali tolikšnih prejemkov, kot bi jih glede na sprejet samoupravni sporazum lahko. Menijo pač, da morajo najprej doseči še višjo storilnost in predviden ostanek dohodka. -m-

DVE NOVI TOVARNI

Pol milijarde dinarjev za naložbe v kranjsko gospodarstvo ● Največji investiciji Iskra in Sava

Kranjske gospodarske organizacije napovedujejo za letošnje izjemno velik porast investicij. Predvidevajo namreč, da bodo v svoje prostore in opremo vložile celo 520 milijonov dinarjev, kar je skoraj trikrat več kot lani. Pri tem imajo glavni delež veliki industrijski objekti, ki so bili predvideni že več let, letos pa bo njihovo gradnjo med drugim omogočil tudi kapital iz tujine.

Za nadaljnji razvoj kranjskega gospodarstva so največjega pomena načrti Iskre in Save, ki nameravata na Lobarah zgraditi velika nova obrata. Medtem ko tovarna Iskra - Elektromehanika Kranj zaključuje urejanje novega objekta za proizvodnjo avtomatskih telefonskih central, bo v kratkem začela graditi še novo tovarno za elektronsko telefonijo, ki bo imela 10 tisoč kvadratnih metrov proizvodnih prostorov. Predvideno je, da bo dograjena že do konca tega leta in bodo v prvem četrtletju prihodnjega leta v njej že lahko začeli s proizvodnjo proizvodov. V tovarni bo 1300 delovnih mest, in sicer predvsem za inženirje, tehnike in visokokvalificirane delavce, saj bo proizvodna oprema popolnoma avtomatizirana in bo terjala veliko strokovnega znanja. Ta največja letošnja investicija v Kranju bo veljala 310 milijonov dinarjev, ki jih je Iskra za-

gotovila s pomočjo Ljubljanske banke, tujih kreditov za nakup ameriške opreme in naložbe ameriškega koncerna ITT. Kot je znano, bo Iskra izdelovala elektronske telefonske centrale v sodelovanju s to ameriško firmo oziroma njenim evropskim članom iz Antwerpna.

Enako zanimivi pa so tudi načrti industrije Sava, ki se je dogovorila z avstrijsko tvrdko Semperit o skupni naložbi v novo tovarno za radialne avtomobilske gume. Poleg obstoječih objektov in opreme vključuje projekt gradnje nove valjarne, nove dvorane za proizvodnjo radialnih gum, nova skladišča ter nakup opreme in rekonstrukcijo energetskih objektov. Vrednost osnovnih naložb je ocenjena na 543 milijonov dinarjev. Dve tretjini te vsote bo zagotovila Sava, tretjino pa Semperit. Največji del rekonstrukcij in izgradnje bodo opravili letos in v prihodnjem letu, dela pa bodo povsem zaključena čez štiri leta. Radialno pnevmatiko bodo v Kranju izdelovali po najsoodnejši tehnologiji, in sicer za potniške avto-

mobile v poljekleni, za poltovorne in tovarne pa v polni jekleni izvedbi. Predvidene naložbe bodo Savi omogočile, da poveča proizvodnjo avtomobilskih gum od sedanjih 14 tisoč ton na 24.300 ton letno.

Večje investicije predvidevajo tudi v Industriji bombažnih izdelkov in v Tekstilindustriji, kjer bodo obnovili predilnice, v Planiki nameravajo zgraditi skladišče, v Gorenjskih oblačilih pa nove delovne prostore. Skoraj v vseh industrijskih podjetjih so namenili večje vsote za modernizacijo strojne opreme.

Na področju kmetijstva bo največ investiral Kmetijsko živilski kombinat, ki je med drugim predvidel bistveno povečanje rafinerije olja in klavniške hladilnice ter začetek gradnje novega skladišča za krompir. V panogi promet in zveze bodo v tej občini najpomembnejše naložbe v povečanje ljubljanskega letališča na Brniku, medtem ko bo podjetje za PTT promet v Kranju pripravilo gradnjo nove pošte.

Za družbeni standard so kranjska podjetja letos predvidela skoraj 28 milijonov dinarjev, od tega 24 milijonov za stanovanja. Delež denarja za nakup stanovanj v blokih se letos precej povečuje, še vedno pa so sredstva za posojila posameznim graditeljem večja - znašajo nad 14 mi-

lijonov. K blokovi stanovanjski gradnji je najbolj usmerjena industrija, v kateri je čutili tudi največ prizadevanj za reševanje stanovanjskih problemov delavcev z najnižjimi dohodki.

M. S.

IHTA BREZ POTREBE

V obratu za izdelovanje armaturnih mrež celjske Žične je preteklo sredo trideset delavcev prekinilo delo. Delo so prekinili zaradi zakasnitve izplačila osebnih dohodkov. Delati so začeli še isti dan okrog 11. ure.

V tem celjskem kolektivu, je zaposlenih okrog 550 delavcev. Podjetje pa je kot mnoge druge delovne organizacije v vodah nelikvidnosti. Zaradi tega so pred časom obvestili vse zaposlene, da najbrž ne bodo mogli na dan izplačati izplačila osebnih dohodkov, ampak se bo iz-

plačilo najbrž zavleklo za kak dan ali dva. In tako se je tudi zgodilo. Namesto 14. marca so delavci prejeli osebne dohodke šele 16. marca. To se pravi dva dni pozneje.

Kljub obveščeniosti o premaknitvi datuma izplačila pa se je 30 delavcev v obratu armaturnih mrež v jutranji izmenici odločilo za prekinitev dela. To je začudilo tudi ostale člane kolektiva. Saj so bili vsi obveščeni o težavah in o tem, da bodo osebne dohodke izplačali z zamudo. Začudenje med sodelavci pa je bilo večje še zato, ker imajo delavci v tem obratu sorazmerno visoke osebne dohodke v primerjavi z ostalimi v podjetju.

Delavci so pričeli z delom, ko so jim podrobno obrazložili težave podjetja, ki nastajajo zaradi nelikvidnosti. Opoldne pa se je v zvezi s to prekinitvijo dela sestala tudi delavski svet, ki je skupaj s predstavniki družbenopolitičnih organizacij proučil nekatere ekonomske in finančne probleme v delovni organizaciji.

M. BRECL

Na 10 cicero

● MEDVODE

Delavci prevoznikega podjetja „AvtoPrevoz“ Medvode so se v ponedeljek na referendumu odločili za priključitev k podjetju „SPEDTRANS“ Maribor. Za priključitev je glasovalo 75 % zaposlenih. Podjetje „AvtoPrevoz“, ki bo odslej poslovalo kot poslovna enota mariborskega „Spedtransa“, bo v naslednjih letih povečalo zmogljivost voznega parka od sedanjih 200 na 1000 ton ter razširilo remontne delavnice. Že v naslednjih dneh bodo prevzeli 10 novih vozil znamke „magirus“ in jih vključili v mednarodni transport. -fr

● RAVNE

V Železarni Ravne na Koroškem so začeli na pobudo družbeno političnih organizacij in samoupravnih organov z ustanavljanjem informativnih skupin, ki bodo šteje od 10 do 40 zaposlenih. Ustanovili jih bodo zato, da bi razvili obveščanje, zagotovili boljše osebno obveščenoost ter ustanovili možnost za vpliv zaposlenih. Ob tem v Železarni Ravne na Koroškem tudi poudarjajo, da bodo zaostri odgovornost članov samoupravnih organov za obveščanje članov delovne skupnosti. (ma)

● TRŽIČ

Bombažna predilnica in tkalnica iz Trziča je pred kratkim pri Loškem potoku blizu Ribnice odprla svoj prvi obrat izven Trziča. Obrat, ki bo za sedaj dal kruh tridesetim domačim ženam in dekletom, bodo v bližnji prihodnosti še razširili, saj je to delavci dovolj, medtem ko jih v Trziču primanjkuje. Delavke so začeli pričevati že novembra lani in sedaj, ob otvoritvi, so krepko prijele za delo. Izdelujejo posteljno perilo, ki gre dobro v promet. -n

● POSTOJNA

Člani delavskega sveta hotelsko-gostinskega podjetja „Kras“ Postojna so pred nedavnimi sprejeli sklep, da se zaradi povečanja življenjskih stroškov povisajo akontne postavke za 10 %. Tako je sedaj podjetje eno izmed redkih v občini, kjer delavci najnižjih kategorij prejema več kot 1100 din na mesec. E. P.

Kolektiv Termoelektrarne Soštanj je slavil prejšnjo sredo, 15. marca, pomembno delovno zmago. Sinhronizirali so generator nove TE Soštanj III z omrežjem in oddali prve kwh električne energije. Naš največji termoelektrični objekt je torej dograjen!

O tem, da je nova Termoelektrarna Soštanj III resnično velik objekt, govori naslednjih nekaj podatkov: v kotlu je 300.000 m cevi, ki so zvarjene s 75.000 vari, v kondenzatorju pri turbini je kar 120 ton medenastih cevi, dimnik je visok 151 metrov, hladilni stolp pa 90 metrov.

Pri gradnji so se - kar je razumljivo - srečevali tudi s težavami, in sicer zaradi pomanjkanja materialov in delavcev, bilo pa jih je precej tudi v zvezi s financiranjem izgradnje.

Nova Termoelektrarna Soštanj III bo veljala, po zadnjih podatkih, okrog 630 milijonov dinarjev.

STEVILNI IZVAJALCI

In zdaj še nekaj drugih podatkov: načrte za novo TE Soštanj III so izdelali v ljubljanskem Elektroprojektu. Turboagregat in električne naprave so izdelali v zahodnonemški firmi Siemens, kotel pa je poslala

PRVE KILOVATNE URE ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ III. FAZE TE ŠOŠTANJ

Gospodarstvo si lahko oddahne

Aprila leta 1969 začeta gradnja je bila končana v petintridesetih mesecih, kar je tudi za evropske razmere rekorden čas

prav tako zahodnonemška tvrdka Babcock. Konstrukcijo in dele kotla so izdelali v mariborski Metalni, Litostroj je dobavil črpalke in kondenzator, IMP iz Ljubljane je bilo dobavitelj elektro opreme, Rade Končar pa transformatorja. Pri dobavah opreme in pri delih sta sodelovala tudi sarajevski Energoinvest in Rudnik lignita Velenje z elektrostrojnicami obrati. Montažna dela je opravljala mariborska Hidromontaža, gradbena dela Gradis, dimnik pa so sezidali delavci Vatrostalne iz Zenice.

IZ ŠOŠTANJA LETNO 2,5 MILIJARDE KWH ELEKTRIČNE ENERGIJE

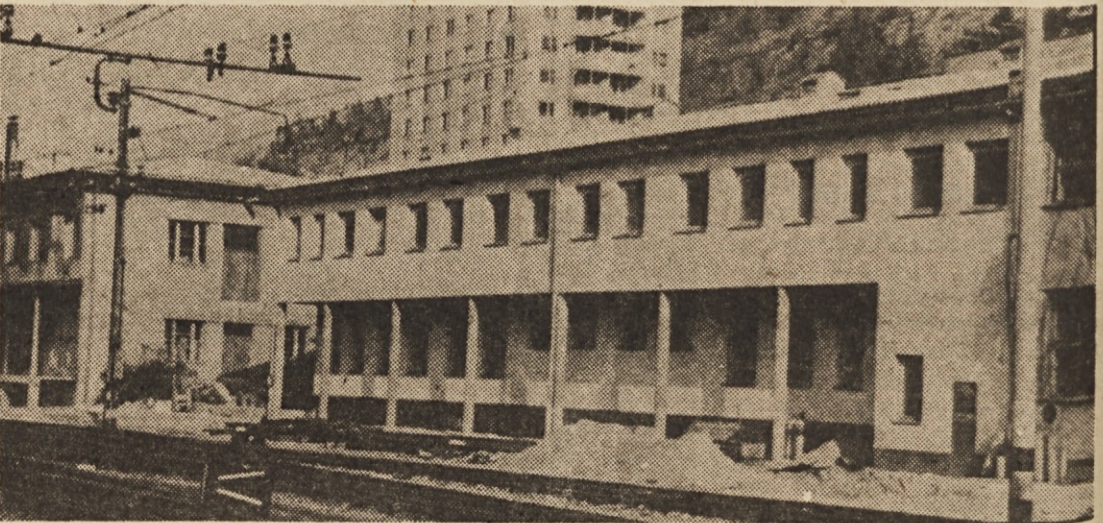
Nova Termoelektrarna Soštanj III bo dajala dnevno 6 milijonov kwh električne energije. V vseh treh fazah pa bodo letno proizvedli skupno 2,5 milijarde kwh električne energije. Tako je Termoelektrarna Soštanj postala največji proizvajalec električne energije v Sloveniji.

S proizvodnjo električne energije iz nove Termoelektrarne Soštanj III bodo krite potrebe po električni energiji v Sloveniji do leta 1975. Poudariti pa velja ob tem, da je električna energija iz Soštanja, nasploh

iz termoelektrarn, pomembna posebej tudi za to, ker je stalna, saj je odvisna le od pripravljenosti naprav za proizvodnjo. In če bodo tudi naprave nove Termoelektrarne Soštanj III dosegale tako visoko obratovalno

pripravljenost, kot jo v prvih dveh Soštanskih fazah, potem je mogoče računati tudi v TE Soštanj III z največjo mogočo proizvodnjo električne energije, in to po zahodnoevropskih normah.

M. L.

Na železniški postaji Jesenice se že nekaj let otepajo s pomanjkanjem delavcev, predvsem jih ne morejo dobiti za premik vagonov. Prav zato so se usmerili na druge republike. Če pa hočejo dobiti od tam delavce, morajo zanje urediti tudi primerna prebivališča. Sedaj so dokončani novi prostori nad ambulanto. V novem nadstropju, v katerem je 17 sob, v vsaki pa po dve postelji, so že dobili prijetno stanovanje prvi samski delavci - Foto: B. B.

SEMINAR NA GOLTEH

Programirati za vsakogar; delovne organizacije naj v večji meri skrbijo za rekreacijo delavcev, naloga sindikalne organizacije pa je programirati in izvajati program; v kratkem bodo pričeli graditi TRIM stezo.

Pretekli teden je bil na Golteh seminar za organizatorje rekreacije celjskih delovnih kolektivov, ki ga je organizirala komisija za rekreacijo in oddih pri OSS Celje.

Udeležencem seminarja je bila na voljo TRIM prog, lahko pa so tudi izpopolnjevali svoje znanje smučanja pri smučarskih učiteljih. Na teoretičnem delu seminarja so najprej dokončno

sprejeli program sindikalnih športnih iger za letošnje leto z nekaterimi dopolnitvami v programu in pravilih. Igre obsegajo 22 tekmovalnih v konkurenci članov, starejših članov in članic v 10 panogah (smučanje, namizni tenis, šah, kegljanje, nogomet, streljanje, plavanje, odbojka, rokomet in mali nogomet). Večina tekmovalj se bo odvijala po ligaškem sistemu, s čimer bo zagotovljena aktivnost, ki bo marsikateremu udeležencu pomenila že redno obliko rekreacije. Tekmovalnja v smučanju, streljanju, plavanju in kegljanju bodo veljala tudi za športno značko TRIM.

Veliko govora je bilo tudi o nekaterih ključnih vprašanih športne rekreacije: programiranju, kadrih in objektih. Osnovna teza programiranja naj bi bila „ponuditi program vsakomur in za vsakogar“. Zato ni vseeno, katere akcije programirajo in seveda tudi financiramo. TRIM je oblika, ki naj bi bila osnova takemu programiranju. S Trimom bomo pridobili širok krąg ljudi, s tem pa se bo tudi spremenil odnos do telesne kulture in ustvarjanja pogojev za njen razvoj. Čim večji krog ljudi bo zainteresiran za rekreacijo, tem več ljudi bo dalo glas za gradnjo objektov, na-

stavitev profesionalnega kadra, za finančna sredstva. Prav gotovo pa ob širjenju programa vsega ne bomo mogli plačati z družbenimi sredstvi, zato naj bi bil delež posameznika večji kot doslej, saj gre končno le za njega samega.

Prav tako bi morali spremeniti odnos samoupravnih organov do teh vprašanj. Sindikalne organizacije naj bi predvsem programirale in izvajale programe. V razpravi je sodeloval tudi predsednik občinskega sveta Ivan Kramer, ki je še posebej pozdravil omenjena stališča komisije in jim dal vso podporo. T. G.

ZAČETEK DŠI POSTOJNE

V Postojni so se začeli tradicionalne delavske športne igre, ki jih vsako leto organizira Občinski sindikalni svet Postojna. Za letošnje igre je prijavljeno več kot 140 ekip ali skoraj 700

delavcev iz 25 sindikalnih organizacij.

Znan je že prvi zmagovalec. V šahu je presenetljivo zmagala tričlanska ekipa Hotelsko gostinskega podjetja Kras Po-

stojna, ki se je prva prijavila k tekmovalju, ki je bilo v motelu Proteus (torej na domačem terenu). Izžrebali so številko ena in tudi osvojili prvo mesto. Ekipa je zelo izenačena in je nastopala v sestavi Rovar, Srebotnjak in Progar. Za tekmovaljo v šahu se je prijavilo 14 ekip, tekmovalo pa jih je le devet.

Rezultati: 1. HGP Kras Postojna 15 točk, 2.–3. mesto Transavto (lanski zmagovalci) in skupščina občine Postojna 14,5 točke, 4. TP železnice Postojna 14 točk, 5. Javor Pivka 14 točk, 6. Stanovanjsko pod-

jetje 12,5 točke, 7. Perutninarski kombinat Pivka 11, 8. SGP Gradnje, 9. Prosvetni delavci 5,5 točke.

Tekmovalje so vodili člani ŠK Nanos Postojna.

Odigran je bil tudi turnir za posameznike v okviru DŠI, ki se ga je udeležilo 14 igralcev. Zmagal je Štefančič (Stan. podjetje) z 11 točkami. Na drugo mesto se je uvrstil Gospodarič (Sazu) 11 točk, na tretje Adam (Stan. p.) 9,5, četrto mesto je osvojil Šavor (Transavto) 9, peto Korpar (Nanos) 8,5 točke itd.

E. P.

Gojkovič in Kolmančičeva

Namiznoteniška sekcija VEMA je organizirala v dvorani ZNTK – Maribor namiznoteniško prvenstvo za posameznike, na katerem je sodelovalo nekaj več kot 30 igralcev in igralke.

VEMA tov. Franc Ribič pozdravil vse nastopajoče, najboljšim pa podelil medalje, diplome in praktične nagrade.

Končni vrstni red – moški: 1. Gojkovič S., 2. B. Rajšp, 3. B. Stajanko, 4. J. Kolmančič, 5.

Prvenstvo Gorenja

Sindikalne podružnice združenega podjetja Gorenje Velenje so priredile prvenstvo Gorenja v veleslalomu. Tekmovalje na Mali Kopi je lepo uspelo, iz vsake tovarne pa se ga je udeležilo 10 najboljših smučarjev in smučark iz Velenja, Slovenj Gradca in Mute. Čeprav so tekmovali še le popoldne, je lepem sončnem vremenu, je bila prog zelo hitra in težavna, kljub temu pa je odstopil le en sam tekmovalec. Tudi tokrat so bili najboljši tekmovalci Mute.

Rezultati: moški do 30 let: 1. Santner (Fecro) in Vinšek (Muta) oba 35,0, 2. Pernat (Muta) 35,1, 3. Osrajnik (Muta) 35,5.

Člani nad 30 let: 1. Bijol (Muta) 36,2, 2. Gregor (Fecro) 36,3, 3. Lakovšek (Fecro) 36,8.

Ženske: 1. Rozman (Muta) 41,3, 2. Oven (Gorenje Velenje) 1:02,0.

Ekipno: 1. mesto tovarna Muta 105,6, 2. Fecro Slovenj Gradec 107,4, 3. Gorenje Velenje 115,1. HINKO J.

TRIM – ŠPORT ZA VSAKOGAR

Namen: več gibanja

Tudi pri nas že spoznavamo, da lahko sistematična rekreacijska dejavnost neposredno prispeva k človekovi sprostitvi, k zdravju, k povečanju njegovih delovnih in obrambnih sposobnosti. Rekreacija je sestavni del njegovega ustvarjalnega dela, z njeno pomočjo si nabira novih moči za lepši in srečnejši jutrišnji dan sedanje in prihodnjih generacij.

V ta namen so začeli v svetu razvijati tako imenovana fitness gibanja, in sicer zato, da bi bili ljudje bolj gibčni, zdravi, v dobri telesni pripravljenosti, vzdržljivosti, močni itd.

Eno izmed takšnih gibanj, ki se je uveljavilo v številnih evropskih deželah, je TRIM, to je oblika športa za vsakogar, prilagojena posameznim starostnim skupinam ljudi ter njihovim psihofizičnim sposobnostim. Na ta način ljudi navajajo k vse večjemu gibanju v naravi. Aktivirajo jih ob prostem času, ob koncu tedna, na letnem odmihu, na počitnicah, v delovnih odmorih, v času rekovalescence in ob drugih priložnostih.

TRIM želi človeka prepričati, da za rekreacijske športne aktivnosti ni potrebno nič več kot to, da se odloči za več gibanja. Poudarja preprostost in enostavnost telesnih aktivnosti: to je vadbo ob radijem sprejemniku, v stanovanju, na vrtu, na plaži, na poti, v gozdu in drugod. Vključevanje vanjo ni povezano z velikimi odpovedmi niti izdatki.

Raziskave v svetu so dokazale boljše zdravstvene in delovne sposobnosti pri tistih ljudeh, ki v okviru aktivnega odmora uporabljajo razne gimnastične ali druge aktivnosti kot so: namizni tenis, odbojka, balinanje, badminton, sprehode v naravo in podobno. Nadalje ob tem ugotavljajo zmanjšanje števila nesreč na delovnem mestu in porast proizvodnje tudi za 9 do 11 %.

TRIM skuša na različne načine narediti iz pasivnih gledalcev aktivne in jih iz telesno manj razvitih spremeniti v telesno razvite.

Po živahnih in kvalitetnih igrah, ki so se odvijale po sistemu vsak z vsakim, je zmagal Gojkovič, pred Rajšpom in Stajnkom. V ženski konkurenci sta zmagali Majda Kolmančič in Vera Krsnik. Ob koncu tekmovalja je predsednik sindikata

V. Krsnik, 6. J. Muhič, 7. B. Ban, 8. L. Kolar, 9. F. Ribič, 10. M. Rihard.

Končni vrstni red – ženske: 1. Majda Kolmančič, 2. Vera Krsnik (obe na posnetku) itd. D. ZAGORAC

PLANINSKO DRUŠTVO PTT CELJE JE USPEŠNO ZAKLJUČILO

DRUGO LETO SVOJEGA DELA

V soboto, dne 18. marca 1972 je imelo Planinsko društvo PTT Celje svoj II. redni letni občni zbor v dvorani Ingrada v Celju. Planinsko društvo PTT Celje je bilo ustanovljeno v letu 1969 kot tretje PTT planinsko društvo v Sloveniji poleg planinskih društev PTT Ljubljana in Maribor. V vseh treh društvih deluje danes več kot 2500 članov planincev.

PTT planinci pa v svojih društvih ne delujejo izolirano, ampak se pri svojem delu tesno povezujejo. Tradicionalna so postala že vsakoletna srečanja planincev – poštarjev Slovenije. Za ta srečanja gre predvsem zahvala PTT podjetjem, ker sama društva s svojimi sredstvi ne bi mogla organizirati takih srečanj.

Organizacija lanskega IV. zbora PTT planincev Slovenije je bila zaupana Planinskemu društvu PTT Celje. Zbor je bil 13. junija 1971 v Logarski dolini, pokroviteljstvo nad

tem zborom pa je prevzelo Podjetje za PTT promet Celje, ki je ta zbor tudi finančno podprlo. Pri pripravah za ta zbor so se posebno izkazali tovariši Maksimiljan Soba, predsednik društva, Franc Horvat, Leopold Lipovšek, Anton Praznik in drugi. Prav tako sta nesebično nudila svojo pomoč tovariša Edvard Sepec, direktor Podjetja za PTT promet Celje, in Karlo Kosem, član Planinskega društva PTT Ljubljana in direktor ERC. Udeležba 1.000 članov PTT planincev iz ožje in širše domovine je Planinsko društvo PTT Celje prijetno presenetila, planinci prijetno spresenili, planinci pripravili kres na Paškem Kozjaku, ob katerem so se s pesmijo spominjali težkih dni.

Planinsko društvo PTT Celje je za dan planincev v nedeljo 12. septembra 1971 organiziralo izlet na Raduho, kjer je pripravilo majhno proslavo ob dnevu planincev. Pri

tem gre posebna pohvala zlasti pionirjem – planincem, kljub slabemu vremenu se je izleta udeležilo kar 7 pionirjev.

Poleg teh večjih manifestacij je Planinsko društvo PTT Celje organiziralo še nekaj izletov. Nekateri člani so pričeli pohod po transverzali kurirjev in vezistov in so jo prehodili že lep del.

Planinsko društvo PTT Celje že šteje 290 članov, kar predstavlja 50 % vseh zaposlenih, vendar se bo to društvo še trudilo, da se bo ta odstotek povečal. Vsi doseženi uspehi so rezultat izrednega razumevanja podjetja.

Občnega zbora so se udeležili tudi zastopnik Planinske zveze Slovenije in glavni urednik Planinskega vestnika profesor Tine Oreš, zastopnik Planinskega društva PTT Ljub-

Telesnokulturni forumi v Sloveniji z zadovoljstvom ugotavljajo, da je naletela akcija TRIM na vsestransko razumevanje. Nedvomno je to na moč razveseljivo. TRIM – znan tudi pod imenom šport za vsakogar – je pravzaprav tisto, kar smo toliko let iskali, kar smo toliko časa pogrešali.

Ker veliko pišemo o tem, kaj je pravzaprav TRIM in kolikšnega pomena je za naš nadaljnji telesnokulturni razvoj, si danes za spremembo ogledimo konkretne podatke, kako poteka akcija „šport za vsakogar“ v Sloveniji.

Po podatkih Zveze za telesno kulturo Slovenije je bilo doslej razdeljenih v Sloveniji blizu 200 tisoč kartončkov TRIM. Rdečih in zelenih. Pri tem so pokazali veliko volje do dela prav občinski sindikalni sveti, ki so zelo hitro razumeli namen akcije. Povedano z drugimi besedami: občinski sindikalni sveti nosijo levji delež za to, da so prišli kartončki v roke zaposlenih in da je akcija stekla. Največ kartončkov je bilo razdeljenih seveda v Ljubljani, potlej v Mariboru, Celju, Kranju, Žalcu, Ravnah itd. Vsekakor je start akcije „šport za vsakogar“ na moč spodbuden, zato tudi rezultati gotovo ne bodo izostali.

Uspešen start

In koliko lastnikov kartončkov TRIM se s športom dejansko tudi ukvarja? Koliko ljudi misli na svoje zdravje in dobro počutje ter vpisuje svoje aktivnosti v polja TRIM kartončkov?

Na to vprašanje danes še ne moremo odgovoriti. Vsaj natančno ne. Sodeč po izkušnjah posameznih delovnih organizacij, na primer ljubljanskega Litostroja, oziroma glede na izkušnje zahodnih dežel, kjer se je TRIM že davno udomačil, pa lahko sklepamo, da se bo največ kakih 20 % odstotkov lastnikov kartončkov redno ukvarjalo s športnimi aktivnostmi. Morda celo več. V vsakem primeru pa vsaj prvo leto ne smemo kdove koliko pričakovati. Zares množična bo postala aktivnost TRIM šele v nekaj letih. Tako vsaj kažejo izkušnje.

In kje poteka akcija TRIM najuspešneje? Predvsem v tistih občinah oziroma delovnih organizacijah, kjer je bila dobro pripravljena. Dobro pa je bila pripravljena akcija tam, kjer je bilo delavcem natančno povedano za kaj pravzaprav gre, kaj je TRIM in kako se kartončki izpolnjujejo. Tisti, ki so spoznali, kako je izpolnjevanje polj v kartončkih enostavno in da vse skupaj pravzaprav sloni le na samoiniciativnosti in obenem samozaupanju, so se za TRIM tudi kaj kmalu ogreli. In seveda obratno: v delovnih organizacijah, kjer so kartončke le razdelili, ne da bi zaposlene poučili o tem, kako se izpolnjujejo in čemu služijo, so se kartončki porazgubili, ves trud pa bo seveda v teh primerih zaman.

No, najpomembnejše pri vseh stvari je, da je akcija stekla. In to razmeroma zelo uspešno. Že doslej je bilo razdeljenih blizu 200 tisoč kartončkov TRIM, kmalu pa jih bo še več. Zveza za telesno kulturo Slovenije računa, da bodo zaposleni v letošnjem letu izpolnili kakih 40 tisoč kartončkov.

In za začetek je to zelo veliko. Vsaj za prvo leto ...

A. ULAGA

Rekreacija in množičnost

Strelska družina „Gozdar“ Postojna je imela te dni svoj redni občni zbor. Družina ni samo najštevilnejša v občini, temveč beleži vsako leto tudi lepe uspehe. Gozdar vključuje skoraj 200 članov, kar je ena četrtnina članov kolektiva GG

Postojna. Sploh ima njihova delovna organizacija veliko razumevanja za rekreacijo svojih delavcev in vsako leto odvoji v ta namen precej sredstev.

SD Gozdar je lani dosegla velike uspehe v občinskem merilu tako z zračno kot z MK puško, z zračno so bili prvaki občine, z MK puško pa že tretje leto zapored. Tudi posamezno so imeli gozdarji lani veliko uspeha. V tradicionalnem liga tekmovalju je zmagal stari as Janko Požar, z MK puško pa je prvak postal pokojni Darko Jankovič, ki se je lani smrtno ponesrečil. Lani so se kar trije gozdarji z MK puško uvrstili na republiško prvenstvo, kar ni uspelo že dolgo časa drugim strelcem. Tudi Faganel se je lani odlično uvrstil na republiškem prvenstvu na glinaste golobe, saj je v tarči na srnjaka osvojil drugo mesto. Pohvaliti moramo brez dvoma tudi Zadnika, ki je bil drugi v liga tekmovalju in drugi za zlato puščico, pa Debevca, Martinčiča in druge.

Na občnem zboru so do sedanjemu vodstvu še v bodoče zaupali vodenje te družine in za predsednika ponovno izbrali predvsem za dobrobit članov kolektiva.

JANEZ LAMPRET

E. P.

Vse neznanke prvega kola naše nagradne igre so zdaj rešene. Minulo sredo opoldne – natanko tako, kot smo obljubili – smo v uredništvu prvič posegli v bobna sreče, ki smo ju za 30. obletnico Delavske enotnosti napolnili z bogatimi nagradami. Z žrebom smo razdelili med naše dosedanje in nove naročnike 10 bogatih kolekcij kozmetičnih proizvodov, ki jih izdeluje znana ljubljanska tovarna ILIRIJA, naše uredništvo pa je vsakemu izžrebancu primaknilo brezplačno naročnino na naš list za naslednjih 12 mesecev. Izžrebali smo tudi tri kupone zbiralec novih naročnikov, ki vsakomur zagotavljajo enodnevni izlet v Pulj za dve osebi z letalom DC-9 podjetja Inex-Adria avio promet, s prevozom do letališča Brnik in kraja stalnega prebivališča.

Vsem izžrebanim iskreno čestitamo, vsem, ki jim tokrat sreča ni bila naklonjena, pa naj v tolažbo povemo, da so njihova imena in kuponi še v naših bobnih in da jih morda že prihodnji mesec čaka presenečenje.

V DRUGO KOLO

Zdaj pa k presenečenju, ki smo ga pripravili za mesec april! Izžrebali bomo:

– 10 starih in novih naročnikov, od katerih bo vsak prejel bogato kolekcijo proizvodov glednega proizvajalca alkoholnih pijač – podjetja DANA iz Mirne na Dolenjskem, uredništvo Delavske enotnosti pa bo vsakemu izžrebancu zagotovilo tudi brezplačno naročnino za naš list za naslednjih 12 mesecev;

– dva kupona zbiralec novih naročnikov, ki ju čakata enaki nagradi: za vsakogar kolo poni – visokokvalitetni izdelek ljubljanske tovarne UNIS-ROG.

Žrebali bomo v sredo, 19. aprila ob 12. uri v prostorih uredništva. Žrebanje bo javno, rezultate drugega kola naše nagradne igre pa bomo objavili v številki našega tednika, ki bo izšla 22. aprila.

Tako, zdaj smo povedali pravzaprav vse, kar je treba vedeti za drugo kolo naše nagradne igre. Ker pa naša igra še ne teče dolgo, naj vas še enkrat seznanimo s propozicijami, ki smo jih objavili pred mesecem.

KAKO NAGRADIJEMO?

Pred mesecem smo v uredništvu namestili dva velika bobna sreče in ju napolnili z bogatimi nagradami.

PRVI BOBEN SREČE je namenjen našim novim in staram naročnikom.

DRUGI BOBEN SREČE je namenjen zbiralcem novih naročnikov.

O sreči odloča žreb.

KOGA NAGRADIJEMO?

Prvi boben sreče je rezerviran za vsakogar, ki naroči Delavsko enotnost na dom in ki plača za prihodnjih 12 mesecev celoletno naročnino 26 dinarjev. To pa je tudi boben vseh tistih, ki so naročnino na Delavsko enotnost že doslej sami plačevali, obnovili pa so jo tudi za letošnje leto.

Drugi boben sreče je rezerviran za tiste, ki zbirajo ali bodo zbirali nove naročnike. Vsakdo lahko sodeluje v tej igri, le da zbere med svojimi znanci, prijatelji, tovariši, sodelavci po pet novih naročnikov Delavske enotnosti, ki bodo poravnali celoletno naročnino za naš list. Za vsakega pet na novo zbranih naročnikov pa bo vsak zbiralec novih naročnikov avtomatično prejel lepo knjižno nagrado. **NAJVAŽNEJŠE PA JE** vsakega pet na novo zbranih naročnikov zagotavlja zbiralcu nov kupon za sodelovanje pri nagradnih žrebanjih in prinaša novo knjižno nagrado.

KAKO ŽREBAMO?

Žrebanje je enkrat mesečno, vsakokrat med 15. in 20. v mesecu. Žrebanje je v prostorih uredništva Delavske enotnosti, Ljubljana, Dalmatinova 4 in je javno. Imena izžrebanih nagradencev so objavljena v Delavski enotnosti hkrati z razpisom novega nagradnega kola, in to med 15. in 25. v mesecu na zadnji strani lista.

Vsi, ki smo jim namenili bobna sreče, lahko sodelujejo do konca naše nagradne igre – to je do 20. novembra letos. Pravico do nadaljnjega žrebanja izgubi samo tisti novi ali stari naročnik, ki mu je žreb dodelil nagrado.

Zbiralcem novih naročnikov pa se uniči samo tisti kupon, ki je bil izžreban, vsi drugi kuponi ostanejo v bobnu do konca igre. Če bi bila izžrebana v posameznem kolu dva kupona istega zbiralca, lahko le-ta eno nagrado prenese na tistega, ki ga sam določi.

TEKMOVANJE ZA OBCINSKE SVETE

V naši nagradni igri smo pripravili nagrade tudi za občinske sindikalne svete, ki širijo svoj list Delavska enotnost med članstvom. Nagradili bomo:

– občinski sindikalni svet, na območju katerega

Sodelujte v naših nagradnih žrebanjih, tudi vi postanite prijatelj Delavske enotnosti, ki izhaja že 30 let!

Delavska enotnost – zanesljivo najcenejši tednik na tržišču! V aprilu novo žrebanje. Vsak mesec nova žrebanja – vse do 20. novembra letos!

Ne pozabite torej: vsak mesec prinaša Delavska enotnost nova presenečenja!

V PRVEM KOLU SO BILI IZŽREBANI NAROČNIKI

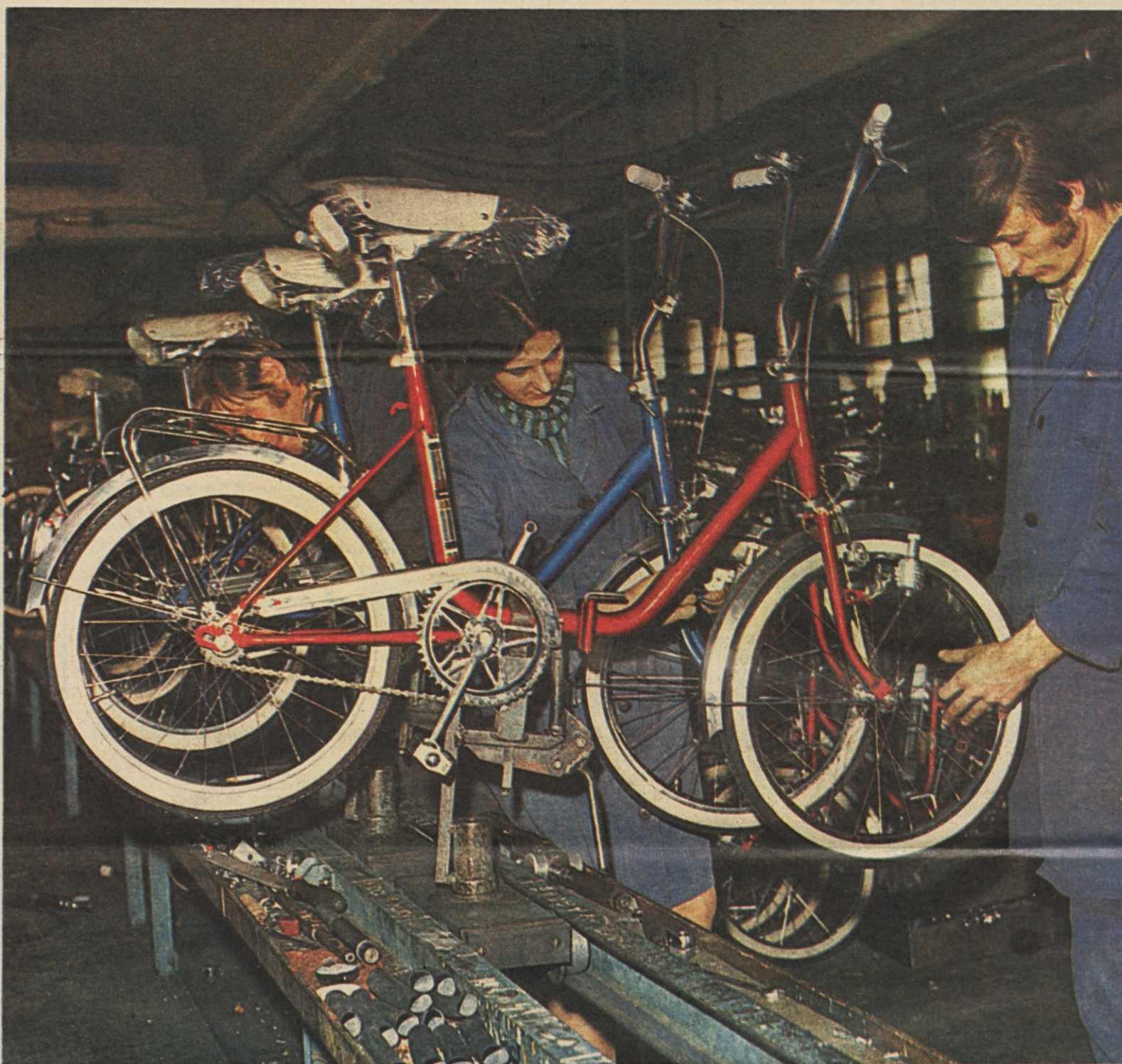
1. Fani Toni, Dobrunje, Pot heroja Trtnika 37
2. Marija Hermanc, Celje, Zidanska 19
3. Inž. Radovan Vrabl, Ljubljana, Linhartova 84
4. Betka Habjan, Domžale, Vodovodna 2
5. Ljudmila Kemprle, Mengeš, Dom počitka
6. Franjo Leskovec, Ljubljana, Skopoljeva 73
7. Franc Vrečko, Maribor, Sokolska 33

8. Jožica Bibianko, Ljutomer, Ormoška 21
9. Ivan Jurjevčič, Vrhnika, Petkovškova 8
10. Darko Založnik, Mislinja 96

Zbiralci naročnikov

1. Ljubica Pavlinc, Prevoznitvo Celje
2. Rudolf Gerdej, Ravne na Koroškem, Čečovje 32
3. Tone Bečaj, Maribor, Krekova 15

Vsem izžrebanem bomo poslali nagrado po pošti.

se bo letos najbolj dvignil odstotek naročnikov na Delavsko enotnost v primerjavi s številom zaposlenih;

– občinski sindikalni svet, na območju katerega se bo letos najbolj dvignilo število naročnikov.

Podatke o naraščanju števila novih naročnikov bomo objavljali v Delavski enotnosti enkrat mesečno. Prve nagrade bomo podelili ob koncu junija letos, ko smo pripravili dva družinska šotora. Za sklepno slovesnost ob 30. obletnici Delavske enotnosti pa smo pripravili dve glavni nagradi za tista občinska sindikalna sveta, ki bosta tedaj na vrhu lestvice po teh propozicijah.

ŠE VELIKO PRESENEČENJ

V naslednjih kolih vas čaka še veliko presenečenj!

Bi morda želeli potovati na Daljni vzhod?

Tudi to je eno od presenečenj naše nagradne igre! A ne izdajamo vsega, ko je igra komajda stekla.

Ne pozabite!

Delavska enotnost praznuje 20. novembra letos svojo tridesetletnico. Tudi vi se uvrstite v krog njenih prijateljev, postanite bralec našega tednika, naročite se nanj! Razen tega, da vas Delavska enotnost vsak teden sproti seznanja z aktualnimi dogajanja v vašem podjetju, vašem kolektivu v vaši občini, v kraju, organizaciji, VAS VSAK MESEČ TUDI NAGRADI!

NAROČILNICA ZA ZBIRALCE NAROČNIKOV

Ime in priimek Naslov Podpis

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Vsak novi naročnik potrdi zbiralcu naročnikov s podpisom svoj pristanelek in sam vplača naročnino za 12 mesecevna tekoči račun ČZP Delavska enotnost, Ljubljana, Dalmatinova 4, št. NB 501-1-991

Ime, priimek in točen naslov zbiralca naročnikov:

.....

NAROČILNICA ZA NOVE NAROČNIKE

Naročam Delavsko enotnost

Ime in priimek:

Točen naslov:

Naročnino za 12 mesecev v znesku 26.– din bom poravnal na tekoči račun ČZP Delavska enotnost, Ljubljana, Dalmatinova 4, št. NB 501-1-991